

DAGSORDEN Kultur- og næringsutvalget d. 25-03-2021

Mødedato Torsdag d. 25. marts 2021 kl. 11:30

Mødested Microsoft Teams, møtet holdes som fjernmøte

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
PS 15/2021 Godkjenning av protokoll fra møte i regional-, kultur, og næringsutvalget den 4. februa	4
PS 16/2021 Fylkestilskudd til natur- og miljøtiltak 2021 - behandling av søknader.....	5
PS 17/2021 Fylkestilskudd til klimaomstilling 2021.....	12
PS 18/2021 Fordeling av statlig tilskudd til friluftslivsformål 2021 i Rogaland.....	16
PS 19/2021 Sikring av friluftslivsområder for 2021. Rogaland fylkeskommunes tilrådning til Miljø	22
PS 20/2021 Fordeling av fylkestilskudd til vegvedlikehold, adkomst til friluftslivsområder for 2021	27
PS 21/2021 Fylkestilskudd til friluftslivsformål øremerket friluftsråd og kommuner for 2021.....	30
PS 22/2021 Fylkestilskudd til friluftslivsarbeid for 2021.....	35
PS 23/2021 Tilskudd til attraktive tettsteder 2021.....	39
PS 24/2021 Klage på vedtak - Festivalstøtte 2021 - Vikingfestivalen.....	44
PS 25/2021 Søknad om tilskudd fra Regionalt næringsfond i Rogaland.....	48
PS 26/2021 Årsrapport for Regionalt forskningsfond Rogaland 2020.....	54
PS 27/2021 Eigersund kommune - søknad om utvidet status som omstillingskommune.....	56
PS 28/2021 Søknad om omstillingsstatus - Sokndal kommune.....	60
PS 29/2021 Nærings- og innovasjonsstrategi for Rogaland - Forslag til operasjonalisering og gjenno	65
PS 30/2021 Travel Like The Locals - vurdering av prosjekt.....	72
PS 31/2021 Årsmelding 2020 for Ungdommens fylkesting.....	76
PS 32/2021 Årsmelding for fylkesrådet for funksjonshemmede 2020.....	78
PS 33/2021 NOU 2020:15 Det handler om Norge - Bærekraft i hele landet: Utredning om konsekve	80

Møtedokumenter

Saksframlegg

Arkivreferanse: 2021/21001- 1
Saksbehandler: Unni Høibo
Avdeling: Utvalgssekretariat

**Godkjenning av protokoll fra møte i regional-, kultur- og næringsutvalget
den 4. februar 2021****Sakens gang**

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
15/2021	25.03.2021	Regional-, kultur- og næringsutvalget

Vedlegg:

1 Protokoll fra møte i regional-, kultur, og næringsutvalget den 04.02.2021

Fylkesrådmannens innstilling

Protokoll fra møte i regional-, kultur- og næringsutvalget den 4. februar 2021 godkjennes.

Inghild Vanglo
utvalgsleder

Saksframlegg

Arkivreferanse: 2021/12965- 1
Saksbehandler: Kjell Ove Hauge
Avdeling: Regionalplanavdelingen

Fylkestilskudd til natur- og miljøtiltak 2021**Sakens gang**

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
16/2021	25.03.2021	Regional-, kultur- og næringsutvalget

Sammendrag

Fylkeskommunens tilskudd til natur- og miljøtiltak skal primært bidra til å oppfylle målene i *Regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning* (naturforvaltningsdelen). Det er disponibelt kr 757 000 under ordningen for 2021. Det kom inn relativt få søknader innen fristen (15.01). Totalt 7 søknader hadde følgende fordeling: 1 fra kommune, 4 fra andre offentlige organ og 2 fra frivillige organisasjoner. Søknadene er vurdert ut fra de retningslinjer som Fylkestinget vedtok 08.12.2020, og det er anbefalt at 5 søknader innvilges, helt eller delvis. To søknader foreslås i denne omgang avslått. Det foreslås at det legges opp til en ny søknadsrunde senere i år for å fordele den resterende delen av midlene under tilskuddsordningen.

Fylkesrådmannens innstilling

1. Natur- og miljøtiltaksmidler for 2021 tildeles til følgende prosjekter:

Formidling av kunnskap om natur til publikum på Haugalandet	kr 77 500
Naturkunnskap til folket – Naturvernforbundet i Rogaland	kr 97 500
Prosjekt havnespy – Stavanger dykkerklubb	kr 46 850
Blått Flagg Åkrasanden – Friluftsrådet Vest	kr 50 000
Blått Flagg Orresanden – Jæren Friluftsråd	kr 30 000
SUM	kr 301 850

2. Den resterende delen av tilskuddsmidlene til natur- og miljøtiltak (kr 455 150) anbefales utlyst i en ny søknadsomgang seinere i år.

Gareth Doolan
assisterende regionalplansjef

Steinar Eldøy
fagleder miljø

Bakgrunn

I sak 13/2021 (04.02.2021) behandlet Regional-, kultur- og næringsutvalget fordeling av tilskuddsmidler til de ulike ordningene innen miljøfeltet. Det ble da vedtatt at det skulle avsettes kr 757 000 til ordningen kalt «*natur- og miljøtiltak*».

Problemstilling

Regional-, kultur- og næringsutvalget må ta stilling til forslag til fordeling av fylkestilskudd til natur- og miljøtiltak 2021.

Saksopplysninger

Fylkeskommunens tilskudd til natur- og miljøtiltak skal primært bidra til å oppfylle målene i *Regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning* (naturforvaltningsdelen). *Regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning* har mål om å opprettholde mangfoldet og det totale arealet av naturområder i Rogaland samt å sikre sterk, tydelig og kunnskapsbasert naturforvaltning.

Kort presentasjon av søknadene:

1. Kartlegging av biologisk mangfold og utarbeiding av skjøtelsesplaner for friluftsområder i Ryfylke

Søker: Ryfylke Friluftsråd.

Totalkostnad: Kr 600 000.

Søknadsbeløp til Rogaland fylkeskommune: Kr 250 000 (42%).

Målsetting – Kartlegging av biologisk mangfold for utvalgte friluftsområder i Ryfylke.

Denne kunnskapen skal brukes til å lage skjøtelsesplaner som i størst mulig grad skal ivareta mangfoldet i videre utvikling og bruk av områdene. I 2021 er målsettingen å arbeide med følgende områder: Vestlige deler av Sjernerøyane, Vignesholmane, Reianes/Fjøløy, Kvitsøy og Sola-skjærgården.

Tiltak – Engasjere kompetente fagmiljø til kartlegging i felten og oppfølgende planarbeid.

Budsjett – Samlet budsjett er kr 600 000, der halvparten er avsatt til innleie av fagkonsulent.

Videre er det satt av kr 150 000 til transport, kr 100 000 til lønn og kr 50 000 til opptrykk av skjøtelsesplaner.

Finansiering – I tillegg til fylkeskommunale midler opereres det med kr 250 000 i egne midler samt kr 100 000 fra staten.

2. Formidling av kunnskap om natur til publikum på Haugalandet

Søker: Karmøy kommune på vegne av kommunene Karmøy, Haugesund og Tysvær.

Totalkostnad: Kr 155 500.

Søknadsbeløp til Rogaland fylkeskommune: Kr 77 500 (50%).

Målsetting – Å formidle naturkunnskap og naturglede til barn, unge og voksne i alle de tre kommunene.

Tiltak – Naturverksted på bibliotekene i vinter- og høstferie for barn og unge (fuglekasser, humlekasser, flaggermuskasser) samt kveldsforedrag om natur for alle interesserte innbyggere. Samarbeider med frivillige organisasjoner, blant annet Naturvernforbundet.

Budsjett – Samlet budsjett er på kr 155 500 der omtrent halvparten (kr 76 500) går til lønn. Videre går kr 50 000 til kjøp av tjenester, mens resten er satt av til annonsering, transport, leie av lokaler og utstyr.

Finansiering – I tillegg til fylkeskommunale midler bidrar de tre kommunene til sammen med resten av finansieringen (kr 78 000).

3. Naturkunnskap til folket

Søker: Naturvernforbundet i Rogaland.

Totalkostnad: Kr 195 000.

Søknadsbeløp til Rogaland fylkeskommune: Kr 110 000 (56%).

Målsetting – Formidle kunnskap om naturtema som er forankret i nasjonale og regionale mål og politikk for naturvern og naturforvaltning.

Tiltak – Produsere en mobil utstillingsenhet til inne- og utebruk, produsere innhold knyttet til tidsaktuelle naturtema og vise utstillingen i inntil fire Rogalandskommuner i 2021 sammen med opplegg for foredrag og/eller undervisning. Dessuten vise utstillingen i inntil fire kommuner uten supplerende opplegg. Utstillingen skal kunne vises på steder som er åpent tilgjengelige, f.eks. kulturhus, bibliotek, forsamlingshus, museum, skoler og kjøpesentre.

Budsjett – Mesteparten av de samlede utgiftene på kr 195 000 er knyttet til utstyr, grafisk og teknisk produksjon (kr 142 000). Resterende utgifter er lønn (kr 45 000) og transport (kr 8 000).

Finansiering – I tillegg til fylkeskommunale midler er det ført opp kr 25 000 i egne midler samt kr 60 000 fra Miljødirektoratet.

4. Prosjekt havnespy

Søker: Stavanger dykkerklubb.

Totalkostnad: Kr 93 700.

Søknadsbeløp til Rogaland fylkeskommune: Kr 46 850 (50%).

Målsetting: Kartlegging, dokumentasjon og informasjon om den fremmede marine arten *Didemnum vexillum* som tilhører familien japansk sjøpung. Arten (som foreløpig ikke har noe norsk navn) ble oppdaget ved Engøyholmen i Stavanger i 2020 og er kjent som en fryktet invaderende art. Dette var første funn i Norge.

Tiltak: Medlemmer av Stavanger dykkerklubb vil foreta dykk ved Engøyholmen og nærliggende områder i 2021 for å kartlegge nærmere forekomst og mulig spredning av *Didemnum vexillum*. Prosjektet er et samarbeid mellom Havforskningsinstituttet, Museum Stavanger og Stavanger dykkerklubb.

Budsjett: Stavanger dykkerklubb søker om tilskudd til den frivillige delen av prosjektet som har en ramme på kr 93 700. Mesteparten av utgiftene (kr 81 700) er knyttet til transport og utstyr til dykkingen. Resten (kr 12 000) er oppgitt som bevertning.

Finansiering: Kostnadene er tenkt fordelt med kr 46 850 som egne midler og kr 46 850 som fylkeskommunalt tilskudd.

5. Blått Flagg - Åkrasanden

Søker: Friluftsrådet Vest.

Totalkostnad: Kr 100 000.

Søknadsbeløp til Rogaland fylkeskommune: Kr 60 000 (60%).

Målsetting: Videreføring av miljøaktiviteter på Åkrasanden i Karmøy kommune som fikk Blått Flagg status i 2015.

Tiltak: Arrangement av minst fem ulike aktiviteter med natur- og miljølære. Det planlegges kunstverksted basert på strandsøppel, dragebygging og flyging, blomstervandring, fuglevandring, sandslottbygging, strandryddeaksjon og livredning.

Budsjett: Budsjettet er på kr 100 000, der halvparten er avsatt til lønn og annonsering. Videre er det budsjettert med kr 10 000 til utstyr og kr 5000 til transport, mens det resterende er avsatt til kjøp av tjenester ved ulike arrangement.

Finansiering: Dugnadsinnsats er stipulert til kr 20 000 og egne midler/eget arbeid til kr 20 000. Restbeløpet på kr 60 000 søkes det fylkeskommunen om.

6. Blått Flagg - Orresanden

Søker: Jæren Friluftsråd.

Totalkostnad: kr 60 000.

Søknadsbeløp til Rogaland fylkeskommune: kr 60 000 (100%).

Målsetting: Videreføring av miljøaktiviteter på Orresanden i Klepp kommune som fikk Blått Flagg status i 2017.

Tiltak: Videreføre etablerte aktiviteter som humlejakst, fotokurs, konserter og kunstutstillinger.

Budsjett: Totalt kr 60 000 der største post er kjøp av tjenester (kr 25 000). Videre er det avsatt kr 20 000 til lokaler, kr 3000 til lønn, kr 7000 til transport og utstyr samt kr 5000 til vannprøver.

Finansiering: Det søkes om fullfinansiering av tiltaket med kr 60 000 som fylkeskommunale midler.

7. Vannprøvetaking fra bekker til Solastranden

Søker: Jæren Friluftsråd.

Totalkostnad: kr 90 000.

Søknadsbeløp til Rogaland fylkeskommune: kr 45 000.

Målsetting: Finne ut hvorfor tre bekker som drenerer til Solastranden har brunt vann og hvilke bakterier som fins i dem. Målsettingen er at bekkene skal bli rene slik at Solastranden på sikt skal kunne få Blått Flagg status (se søknadene ovenfor for Åkrasanden og Orresanden).

Tiltak: Ta vannprøver for nærmere analyse to ganger pr. måned i ett år.

Både Sola kommune og Statsforvalteren i Rogaland er ført opp som samarbeidspartnere uten at dette er nærmere spesifisert.

Budsjett: Totalt kr 90 000 der kr 50 000 er avsatt til lønn og kr 36 000 til analyse av vannprøver. Resterende beløp er satt av til transport, utstyr og tjenester.

Finansiering: Kr 45 000 fra Miljødirektoratet og kr 45 000 fra fylkeskommunen.

Fylkesrådmannens vurdering

Utgangspunktet for vurdering av søknadene er det oppdaterte [retningslinjer](#) som ble vedtatt av Fylkestinget i desember 2020.

Kartlegging av biologisk mangfold og utarbeiding av skjøtelsesplaner for friluftsområder i Ryfylke

Et av hovedmålene i *Regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning* er å sikre sterk, tydelig og kunnskapsbasert naturforvaltning. Det arbeidet som Ryfylke Friluftsråd her ønsker å gjøre med kartlegging av naturmangfold og utarbeiding av skjøtelsesplaner for friluftsområder er dermed i utgangspunktet i samsvar med regionalplanen. Søknaden framstår imidlertid som lite spesifikk i forhold til hvilke områder og hva som skal kartlegges, og hvordan dette skal brukes i utarbeidingen av skjøtelsesplaner. Det synes også som om både kostnader til transport og trykking av rapporter er uforholdsmessig høyt i forhold til totalkostnadene. Dersom hele søknadsbeløpet skulle ha blitt tildelt, ville det ha lagt beslag på en tredjedel av den samlede tilskuddspotten til natur- og miljøtiltak. Det anbefales på den bakgrunn at tiltaket i denne omgang ikke tildeles midler, men at fylkesrådmannen går i dialog med Ryfylke friluftsråd for å avklare om det kan være aktuelt at det fremmes en ny og mer konkretisert søknad i en ny søknadsrunde.

Formidling av kunnskap om natur til publikum på Haugalandet

Omsøkt tiltak omfatter flere kommuner, er gratis og samtidig lett tilgjengelig for flere målgrupper. Initiativet er i tråd med målsetting i *Regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning* i forhold til formidling av kunnskap om naturmangfold/naturverdier. Det anbefales at tiltaket støttes med omsøkt beløp på **kr 77 500**.

Naturkunnskap til folket

En mobil utstilling som dette vil langt på vei innfri kommuners behov for formidling av viktige nasjonale naturtema som har lokal relevans, også som en del av ordinær skoleundervisning. Initiativet er i tråd med målsetting i *Regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning* i forhold til formidling av kunnskap om naturmangfold/naturverdier. Det anbefales at tiltaket støttes med **kr 97 500** (halvparten av totalkostnad).

Prosjekt havnespy

For å ta vare på det stedegne naturmangfoldet er det viktig å oppdage og bekjempe fremmede arter på et tidlig stadium, spesielt de som har et stort potensiale for spredning. Den arten av japansk sjøpung som dette prosjektet retter seg mot er en slik art. Kunnskap om forekomsten og mulig spredning av arten er en forutsetning for å kunne sette inn effektive tiltak. Prosjektet vil følge opp nasjonale miljømål innen dette feltet og er også relevant i forhold til *Regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning*. Det anbefales at tiltaket støttes med omsøkt beløp på **kr 46 850**.

At prosjektet kalles havnespy har følgende bakgrunn: Arten har foreløpig ikke noe norsk navn, men på engelsk heter den Sea Vomit. Navnet kommer av at den rett og slett ser ut som oppkast.

Blått Flagg – Åkrasanden

Blått Flagg er en miljøsertifiseringsordning for strender og marinaer som setter svært strenge krav innen sikkerhet, miljøledelse, vannkvalitet, informasjon og opplæring. Ordningen er høyt verdsatt av turister og turoperatører. Åkrasanden fikk Blått Flagg status i 2015 og har videreført ordningen i perioden 2016-2020. Tiltaket kan forankres i målsettingen i *Regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning* om formidling av naturkunnskap samtidig som det også bidrar til en kvalitetsheving av et svært populært friluftsområde. Det anbefales at tiltaket støttes med **kr 50 000** (halvparten av totalkostnad).

Blått Flagg – Orresanden

Blått Flagg er en miljøsertifiseringsordning for strender og marinaer som setter svært strenge krav innen sikkerhet, miljøledelse, vannkvalitet, informasjon og opplæring. Ordningen er høyt verdsatt av turister og turoperatører. Orresanden fikk Blått Flagg status i 2017 og har videreført ordningen i perioden 2018-2020. Tiltaket kan forankres i målsettingen i *Regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning* om formidling av naturkunnskap samtidig som det også bidrar til en kvalitetsheving av et svært populært friluftsområde. Det anbefales at tiltaket støttes med **kr 30 000** (halvparten av totalkostnad).

Vannprøvetaking fra bekker til Solastranden

Fylkesrådmannen er i utgangspunktet positiv til at Jæren friluftsråd ønsker å forbedre miljøtilstanden i bekkene som renner ut på Solastranden. Det er imidlertid tvilsomt om innsamling av vannprøver for analyse av bakterieforekomster vil gi et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for å identifisere hvilke tiltak som er nødvendige, og søknaden møter i så måte ikke et av hovedmålene med tilskuddsordningen, som er å sikre en sterk, tydelig og kunnskapsbasert naturforvaltning. En av de aktuelle bekkene (Hestabekken) er i vannforvaltningsplanen foreslått som et lokalt prioritert vassdrag. Det vil være naturlig å se behovet for kartlegging av miljøtilstand i en litt bredere sammenheng, sammen med en problemkartlegging som kan avklare hvilke tiltak som kan være aktuelle. Dette bør gjøres som en del av vannforvaltningsarbeidet. Søknaden foreslås på denne bakgrunn avslått.

4. Konklusjon

Fylkesrådmannen foreslår følgende tildeling av midlene til «*natur- og miljøtiltak*» for 2021:

Formidling av kunnskap om natur til publikum på Haugalandet	kr 77 500
Naturkunnskap til folket – Naturvernforbundet i Rogaland	kr 97 500
Prosjekt havnespy – Stavanger dykkerklubb	kr 46 850
Blått Flagg Åkrasanden – Friluftsrådet Vest	kr 50 000
Blått Flagg Orresanden – Jæren Friluftsråd	kr 30 000
SUM	kr 301 850

Den resterende delen av tilskuddsmidlene til natur- og miljøtiltak (kr 455 150) anbefales utlyst i en ny søknadsomgang seinere i år.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksframlegg

Arkivreferanse: 2021/16278- 1
Saksbehandler: Elin Valand
Avdeling: Regionalplanavdelingen

Fylkestilskudd til klimaomstilling 2021**Sakens gang**

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
21/2021	18.03.2021	Ungdommens fylkesråd
17/2021	25.03.2021	Regional-, kultur- og næringsutvalget

Vedlegg:

1 Vedlegg 1_Beskrivelse og vurdering av søknader

Sammendrag

Fylkeskommunens tilskudd til klimaomstilling er en nyopprettet ordning fra i år, og skal bidra til å oppfylle målene i Regionalplan for klimatilpasning og Regionalplan for energi og klima. Det er disponibelt kr 500 000 i ordningen for eksterne enkeltsøknader i 2021. Det er kommet inn 4 søknader med følgende fordeling: 3 fra kommuner og en fra frivillige organisasjoner. Søknadene er vurdert ut fra kriteriesettet til tilskuddsordningen og alle søknadene vurderes å komme inn under kriteriene for ordningen. Det anbefales at alle søknadene innvilges ihht. omsøkt beløp. Hvis alle søknadene får tildelt midler som foreslått, vil det gjenstå kr. 150.568 av denne tilskuddsordningen. Fylkesrådmannen foreslår derfor å utlyse en ny søknadsomgang i løpet av 2021.

Fylkesrådmannens innstilling

1. Utvalget vedtar fordeling av fylkestilskudd til klimaomstilling for 2021, slik det kommer frem av vurderinger med forslag til vedtak i vedlegg 1.
2. Det forutsettes at Stavanger kommune oversender svar på søknaden til Klimasats for prosjektet «Oppdatering av ladestrategien» så snart det foreligger. Hvis kommunen får tilskudd over 50% av prosjektets totale kostnader fra Klimasats, vil tilsagnet til prosjektet bli avkortet tilsvarende prosentsats over 50%.
3. Resterende beløp i denne tilskuddsordningen utlyses på ny i løpet av 2021.

Ungdommens fylkesråds behandling av sak 21/2021 i møte den 18.03.2021:

Behandling

Elin Valand deltok i møtet.

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

- 1.Utvalget vedtar fordeling av fylkestilskudd til klimaomstilling for 2021, slik det kommer frem av vurderinger med forslag til vedtak i vedlegg 1.
- 2.Det forutsettes at Stavanger kommune oversender svar på søknaden til Klimasats for prosjektet «Oppdatering av ladestrategien» så snart det foreligger. Hvis kommunen får tilskudd over 50% av prosjektets totale kostnader fra Klimasats, vil tilsagnet til prosjektet bli avkortet tilsvarende prosentsats over 50%.
- 3.Resterende beløp i denne tilskuddsordningen utlyses på ny i løpet av 2021.

Gareth Doolan
assisterende regionalplansjef

Steinar Eldøy
fagleder

Bakgrunn for saken

Søknadsordningen er ny fra 2021, og har en ramme på kr. 500 000. Det har kommet inn 4 søknader til denne søknadsordningen. Totalt søknadsbeløp for alle søknadene er på kr 349.432, med totale omkostninger på kr. 1.045.934.

Problemstilling

Regional-, kultur- og næringsutvalget må ta stilling til forslag til fordeling av fylkesmidler til klimaomstilling 2021.

Saksopplysninger

Fylkeskommunens tilskudd til klimaomstilling skal bidra til å oppfylle målene i Regionalplan for klimatilpasning (2020-2050) og mål knytta til klimagassreduksjonsdelen i Regionalplan for energi og klima (2010).

Fylkestilskudd til klimaomstilling er en ny ordning fra 2021. Ordningen ble informert om til kommuner og andre aktuelle søkere i desember 2020, dvs. en måned før søknadsfristen.

Regionalplan for klimatilpasning ble vedtatt i oktober 2020, og dette er første gang fylkeskommunen har en egen ordning som omfatter dette temaet. Fylkestilskudd til oppfølging av Regionalplan for energi og klima (klimagassreduksjon) lå tidligere inn under miljøtiltaksordningen.

Tabell 1: Oversikt over søknader på fylkestilskudd klimaomstilling 2021.

nr.	Elements saksnr.	Søker	Tiltak	Totale omkostninger	Omsøkt beløp	%
1	2021/ 8035	Stavanger kommune	Oppdatering av ladestrategien	200.000	100.000	50 %
2	2021/ 8578	Stavanger kommune	Klimautfordring og overvåking av dammer	199.434	99.432	49,9 %
3	2021/ 8580	Hjelmeland kommune	Samarbeid med landbruket om klimatilpasning	100.000	50.000	50 %
4	2021/ 7494	Naturvern-forbundet	Solenergiprojektet «Solsats»	546.500	100.000	18,3 %
Sum:				1.045.934	349.432	

Søknad 1 og 4 er prosjekter som kan knyttes til Regionalplan for energi og klima med hovedfokus på klimagassreduksjon. Søknad 3 kan oppfattes som et prosjekt som har til hensikt å følge opp begge regionalplanene, men i beskrivelsen av gjennomføringen oppfattes prosjektet å ha fokus på klimagassreduksjon, og ikke klimatilpasning (slik det står i søknadstittelen). Søknad 2 er et rent klimatilpasningsprosjekt.

I tillegg til at Stavanger kommune har søkt om 50% støtte til oppdatering av ladestrategi fra denne søknadsordningen, har de også søkt om fullfinansiering av prosjektet fra Klimasats (nasjonal tilskuddsordning). Klimasats hadde en seinere søknadsfrist enn fylkeskommunens tilskuddsordning. Kommunen kan nytte statlig tilskudd som egenandel, men all støtte utover 50% vil måtte resultere i avkorting av støtte fra fylkeskommunen. Svar fra Klimasats-ordningen kan for ikke forventes å foreligge før behandling av fylkeskommunens tilskuddsordning.

Solenergiprojektet «Solsats» ble startet opp i 2020 av Naturvernforbundet i samarbeid med Stavanger kommune. Rogaland fylkeskommune ble invitert med i prosjektsamarbeidet i fjor, og har deltatt i prosjektgruppa med én representant fra regionalplanavdelingen. Søknad om tilskudd er ikke knyttet til fylkeskommunens deltakelse i prosjektet.

Søknadene er beskrevet nærmere i vedlegg 1.

Fylkesrådmannens vurderinger

Utgangspunktet for vurdering av søknadene er retningslinjene for tilskuddsordningen, vedtatt i fylkestinget 8. desember 2020 (sak 225/2020).

Det at ordningen er ny, og ble informert om kun en måned i forkant av søknadsfrist, vurderes å være årsak til at det er kommet inn få søknader på ordningen i denne omgang.

Alle fire søknader vurderes å komme inn under kriteriene for ordningen, og to av søknadene er tydelige pilotprosjekter (søknad nr. 2 og nr. 4).

Alle prosjektene legger opp til samarbeid mellom kommuner, eller gir mulighet for å utvide utover én kommune. Selv om det kun er to kommuner som har sendt inn søknader i denne omgang, vil prosjektene bidra med kompetanseheving for langt flere kommuner. Dette vurderes positivt i vurdering av tildeling. Fylkesrådmannen foreslår at alle fire søknader får tildelt omsøkt beløp fullt ut.

Enkeltvurdering av søknadene og forslag til tildeling ligger i vedlegg 1.

Til prosjektet «Oppdatering av ladestrategi» bør det legges inn en forutsetning om at tilsagn vil avkortes hvis søker får ekstern finansiering fra Klimasats, over 50% av prosjektets totale kostnader.

Hvis alle søknadene får tildelt omsøkt beløp, vil det gjenstå kr. 150.568 av denne tilskuddsordningen. Hvis Stavanger kommunen får finansiert mer enn 50% av prosjektet «Oppdatering av ladestrategi» med Klimasats-midler, kan det bety at restsummen blir høyere.

Det bør legges opp til ny søknadsomgang seinere i år. Det vil være hensiktsmessig å samkjøre en ny søknadsomgang med miljøtiltaksmidlene, der det også vil stå igjen en pott. Det vil være ønskelig å få flere klimatilpasningsprosjekter, siden det i denne omgang var en overvekt av prosjekter med fokus på klimagassreduksjon.

Konklusjon

Fylkesrådmannen vurderer alle søknadene til å komme inn under kriteriene for søknadsordningen, og foreslår at alle de fire søknadene får tildelt omsøkt beløp som vist i tabell 1. Resterende beløp anbefales utlyst i en ny søknadsomgang seinere i år, og dette kan evt. samkjøres med restmidler fra miljøtiltaksmidler.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksframlegg

Arkivreferanse: 2021/16671- 1
Saksbehandler: Thorsten Gøtterup
Avdeling: Regionalplanavdelingen - miljø

Fordeling av statlig tilskudd til friluftslivsformål 2021 i Rogaland**Sakens gang**

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
27/2021	22.03.2021	Fylkesrådet for funksjonshemmede
10/2021	23.03.2021	Eldrerådet
18/2021	25.03.2021	Regional-, kultur- og næringsutvalget

Vedlegg:

- 1 Oversikt over Statstilskudd post 78 2021
- 2 Beskrivelse og vurdering av søknader til statlig tilskudd til friluftslivsformål 2021

Sammendrag

Rogaland fylkeskommune har mottatt i alt kr. 3 500 000,- i ramme fra Miljødirektoratet, som skal fordeles med kr. 1 600 000,- til «Tilskudd til friluftslivsaktivitet» og kr. 1 900 000,- til «Tiltak i statlig sikret friluftslivsområder», av disse er kr. 110 000,- satt av til tiltak innenfor universell utforming. Det er mottatt i alt 65 søknader fra 17 ulike søkere. Samlet søknadsbeløp er kr 12 425 194,-.

Ved årets forslag til tildeling er det for tilskudd til friluftslivsaktivitet lagt stor vekt på stimulering til økt fysisk aktivitet for alle, hensyn til barn og unge, samt universell utforming. Det er også lagt vekt på integrering av minoriteter. Dette er i samsvar med de statlige retningslinjene for tildeling. I tillegg er tilknyttingen til mål og i særlig grad satsingsområdene i Regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning, «Ute i Rogaland» prioritert. «Ute i Rogaland» har fire satsingsområder; gode tettsteder, kystfriluftsliv, klimatilpasning og kunnskap og formidling.

For tilskudd til tiltak i statlig sikrede friluftslivsområder er det lagt vekt på tilknyttingen til byer og tettsteder, potensialet for bruk og tiltak i områder nær kysten og langs vassdrag i samsvar med de statlige retningslinjene for tildeling. I tillegg er tiltak som støtter opp om friluftslivsaktivitet og anses som grunnleggende tilrettelegging for områdets bruk prioritert frem for skjøtselstiltak, i tråd med ordningens formål om å fremme friluftslivsaktivitet i statlig sikret friluftslivsområder. Kravet om at tiltaket inngår i gjeldende forvaltningsplan for området er opprettholdt, men det er gjort unntak for tiltak som er grunnleggende for områdets bruk. I tillegg er tilknyttingen til mål og i særlig grad satsingsområdene i Regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning, «Ute i Rogaland» prioritert.

Fylkesrådmannens innstilling

Utvalget vedtar fordeling av statlig tilskudd til friluftslivsformål for 2021, slik det fremgår av fylkesrådmannens vurderinger m/vedlegg.

Fylkesrådet for funksjonshemmedes behandling av sak 27/2021 i møte den 22.03.2021:

Behandling

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Rådet støtter forslag til fordeling av statlig tilskudd til friluftslivsformål for 2021, slik det fremgår av fylkesrådmannens vurderinger m/vedlegg.

Eldrerådets behandling av sak 10/2021 i møte den 23.03.2021:

Behandling

Thorsten Gøtterup presenterte saken og svarte på spørsmål.

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Rådet støtter forslag til fordeling av statlig tilskudd til friluftslivsformål for 2021, slik det fremgår av fylkesrådmannens vurderinger m/vedlegg.

Gareth Doolan

Assisterende regionalplansjef

Steinar Eldøy
Fagleder Miljø

Bakgrunn for saken

Rogaland fylkeskommune har mottatt i alt kr. 3 500 000,- i ramme fra Miljødirektoratet, som skal fordeles med kr. 1 600 000,- til «Tilskudd til friluftaktivitet» og kr. 1 900 000,- til «Tiltak i statlig sikret friluftslivsområder» over kapittel 1420, post 78, av disse er kr. 110 000,- satt av til tiltak innenfor universell utforming. Det er mottatt i alt 65 søknader fra 17 ulike søkere. Samlet søknadsbeløp er kr 12 425 194,-. Klima- og miljødepartementet har i rundskriv nr. [T-1/20](#) gitt føringer for hva som kan få tilskudd, mål og målgruppe for ordningene.

Problemstilling

Regional-, kultur- og næringsutvalget må ta stilling til forslag til fordeling av statlig tilskudd til friluftslivsformål pi Rogaland 2021.

Saksopplysninger

Rogaland fylkeskommune har mottatt i alt kr. 3 500 000,- i ramme fra Miljødirektoratet, som skal fordeles med kr. 1 600 000,- til «Tilskudd til friluftaktivitet» og kr. 1 900 000,- til «Tiltak i statlig sikret friluftslivsområder» over kapittel 1420, post 78, av disse er kr. 110 000,- satt av til tiltak innenfor universell utforming. Det er mottatt i alt 65 søknader fra 17 ulike søkere. Samlet søknadsbeløp er kr 12 425 194,-.

Tabell 1: Fordeling av tiltak og søknadsbeløp på tilskuddsordning.

Ordning	Søkt beløp	Antall tiltakk
Aktivitet	kr 2 763 194	36
Tiltak	kr 9 662 000	29
Totalsum	kr 12 425 194	65

Tabell 2: Tiltak og samlet søknadsbeløp fordelt på søker.

Søker	Søknadsbeløp	Antall tiltak
A-LARM	kr 72 000	1
Dalane Friluftsråd	kr 779 000	10
FINNØY OG TALGJE KFUK-KFUM-SPEIDARAR	kr 15 000	1
Friluftsrådet Vest	kr 2 352 000	14
GREEN CYCLING NORDIC NORWAY	kr 120 000	1
Haugesund kommune	kr 50 000	1
Haugesund Turistforening	kr 290 000	6
Jæren Friluftsråd	kr 1 799 000	11
Karmøy kommune	kr 2 461 000	4
Nordvegen Havfikseklubb	kr 15 000	1
NORGES HANDIKAPFORBUND NORD-JÆRE	kr 30 000	1
Norges jeger og fiskerforbund Rogaland	kr 120 000	1
Ryfylke Friluftsråd	kr 3 350 000	4
Stavanger Turistforening	kr 839 000	6
STIFTELSEN ENGØYHOLMEN KYSTKULTURSENTER	kr 115 700	1

TYSVÆR JEGER OG FISKERFORENING	kr 9 244	1
VARDEN KFUK-KFUM	kr 8 250	1
Totalsom	kr 12 425 194	65

Nærmere beskrivelse og vurdering av de enkelte tiltak/søknader er vedlagt (Beskrivelse og vurdering av søknader til statlig tilskudd til friluftslivsformål).

Kriterier for tildeling

Ordningen «Tilskudd til friluftslivsaktivitet» er beregnet for lag og organisasjoner og skal medvirke til økt deltaking i helsefremmende, trivselsskapende og miljøvennlig friluftsliv for alle grupper i befolkningen. I følge de statlige retningslinjene bør innsatsen i første rekke rettes inn mot personer som er lite fysisk aktive, barn og unge, personer med funksjonsnedsettelse og etniske minoriteter. I år prioriteres aktiviteter som er lite ressurskrevende og tiltak som gjennomføres i nærmiljøet.

Ordningen «Tiltak i statlig sikrede friluftslivsområder» skal medvirke til naturvennlig fysisk tilrettelegging og skjøtsel i statlig sikrede friluftslivsområder og i områder vernet som friluftslivsområde etter markaloven, slik at områdene blir tilgjengelige og attraktive. I følge de statlige retningslinjene bør innsatsen i første rekke rettes inn mot områder; som ligger nær byer og tettsteder, som blir, er eller har potensiale for å bli mye brukt, som har lite tilgjengelig strandsone og stort press på arealet, og som er sentrale ved innlandsvassdrag.

Miljødirektoratet har satt som et absolutt krav at områdene som kan få støtte enten er i statlig eie, eller har en tinglyst klausul om at området ikke kan omdisponeres til annet formål uten samtykke fra Miljødirektoratet. Det er også et krav at områdene må ha godkjent forvaltningsplan og at omsøkte tiltak må inngå i forvaltningsplanen.

De interkommunale friluftsrådene og kommunene har ansvaret for å utarbeide forvaltningsplaner for sine områder. Fra 2020 har Fylkeskommunen overtatt ansvaret for å godkjenne forvaltningsplaner fra fylkesmannen. Langt de fleste forvaltningsplaner utløp i 2018, og er blitt fornyet i løpet av 2018 og 2019. Dessverre har praksis om at godkjente forvaltningsplaner sendes til fylkeskommunen ikke vært fulgt og fylkeskommunen har derfor ikke overblikk over gjeldende forvaltningsplaner. Det arbeides på å hent inn gjeldende forvaltningsplaner, men frem til dette arbeide er ferdig tas det, for denne tildeling utgangspunkt i gamle forvaltningsplaner og tiltakets viktighet for bruken av området.

Midlene er samordnet med fylkestilskudd til friluftslivsformål øremerket friluftsråd og kommuner, fylkestilskudd til friluftslivsarbeid, med årets spillemidler og andre fylkeskommunale tilskuddsordninger. Fordelingen av fylkesmidlene behandles av Regional-, kultur, og næringsutvalget den 25.03.21.

Fylkesrådmannens vurderinger

Det er mottatt et stort antall søknader og mange har meget høy kvalitet. Det er dessverre umulig å imøtekomme alle gode søknader med de beløpene de fortjener. Fylkesrådmannen har i sin vurdering sett på om tiltakene eller deler av tiltakene kan gjennomføres med redusert tildeling og tilpasset tildelingen der etter.

Ved årets forslag til tildeling er det for tilskudd til friluftslivsaktivitet lagt stor vekt på stimulering til økt fysisk aktivitet for alle, hensyn til barn og unge, samt universell utforming. Søknader som vurderes å ha noe fokus på universell utforming er merket med UU i fylkesrådmannens vurderinger. Det er også lagt vekt på integrering av minoriteter. Dette er i samsvar med de statlige retningslinjene for tildeling. I tillegg er tilknyttingen til mål og i særlig grad satsingsområdene i Regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning, «Ute i Rogaland» prioritert. «Ute i Rogaland» har fire satsingsområder; gode tettsteder, kystfriluftsliv, klimatilpasning og kunnskap og formidling.

For tilskudd til tiltak i statlig sikrede friluftslivsområder er det lagt vekt på tilknyttingen til byer og tettsteder, potensialet for bruk og tiltak i områder nær kysten og langs vassdrag i samsvar med de statlige retningslinjene for tildeling. I tillegg er tiltak som støtter opp om friluftslivsaktivitet og anses som grunnleggende tilrettelegging for områdets bruk prioritert frem for skjøtselstiltak, i tråd med ordningens formål om å fremme friluftslivsaktivitet i statlig sikret friluftslivsområder. Kravet om at tiltaket inngår i gjeldende forvaltningsplan for området er opprettholdt, men det er gjort unntak for tiltak som er grunnleggende for områdets bruk. I tillegg er tilknyttingen til mål og i særlig grad satsingsområdene i Regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning, «Ute i Rogaland» prioritert.

Som alltid er det for begge ordninger lagt betydelig vekt på at søkerens budsjett og finansierungsplaner er realistiske.

Konklusjon

Fylkesrådmannen legger frem forslag til fordeling av statstilskudd til friluftslivsformål for 2021 slik det fremgår av fylkesrådmannens vurderinger m/vedlegg. I alt 46 av 65 søknader er anbefalt imøtekommet i årets fordeling av statsbudsjettets kapittel 1420, post 78 i Rogaland. For ordningen «Tilskudd til friluftslivsaktivitet» er 30 av 36 søknader anbefalt imøtekommet. For ordningen «Tiltak i statlig sikret friluftslivsområder» er 16 av 29 søknader anbefalt imøtekommet.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksframlegg

Arkivreferanse: 2021/16192- 1
Saksbehandler: Thorsten Gøtterup
Avdeling: Regionalplanavdelingen - miljø

**Sikring av friluftslivsområder for 2021. Rogaland fylkeskommunes
tilrådning til Miljødirektoratet****Sakens gang**

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
19/2021	25.03.2021	Regional-, kultur- og næringsutvalget

Vedlegg:

1 Områder søkt sikret i 2021 - Kart

Sammendrag

Kommuner og interkommunale friluftsråd kan søke Miljødirektoratet om økonomisk støtte til å sikre seg råderett over friluftslivsområder eller ferdselsårer gjennom kjøp eller bruksavtale. Slik kan viktige friluftslivsområder ivaretas og tilrettelegges for dagens og framtidige generasjoner. Rogaland fylkeskommune har ansvar for å vurdere og prioritere søknader om tilskudd til sikring av arealer til friluftslivsformål fra kommuner og friluftsråd i Rogaland.

Nasjonalt er det ca. kr. 30 160 000,- avsatt til sikring i 2021, og i Rogaland søkes det om i alt kr. 2 104 372,- (kr. 695 254,- til sikring og kr. 1 409 118,- til grunnleggende tilrettelegging) fordelt på 4 søknader fra 4 ulike søkere.

Fylkesrådmannen har basert sin vurdering og forslag til prioritering på områdenes lokalisering, funksjon, potensial for bruk og kostnadene ved sikringen.

Etter politisk behandling i Regional-, kultur- og næringsutvalget (RKNU) sendes utvalgets anbefaling til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse. Vedtaket i RKNU er å regne som en anbefaling.

Fylkesrådmannens innstilling

Rogaland fylkeskommune tilrår følgende prioritering av områder søkt sikret over statsbudsjettets kapittel 1427, post 30 i 2021. Områdene er listet i prioritert rekkefølge:

	Område	Kommune	Søker
1	Bjørgene	Karmøy	Karmøy Kommune
2	Myrland	Sandnes	Sandnes kommune
3	Fårøy	Stavanger	Ryfylke Friluftsråd

Prioriteringen er kun en innbyrdes rangering av søknadene, og det er ønskelig at alle områdene sikres. Sikring av nye områder prioriteres fremfor tilrettelegging av allerede sikrede områder.

Gareth Doolan

Assisterende regionalplansjef

Steinar Eldøy

Fagleder Miljø

Bakgrunn for saken

Kommuner og interkommunale friluftsråd kan søke Miljødirektoratet om økonomisk støtte til å sikre seg råderett over friluftslivsområder eller ferdselsårer gjennom kjøp eller bruksavtale. Slik kan viktige friluftslivsområder ivaretas og tilrettelegges for dagens og framtidige generasjoner. Når kommunen eller friluftsrådet søker om statlig sikring, tar de på seg et framtidig drifts- og tilsynsansvar for området.

Rogaland fylkeskommune har ansvar for å vurdere og prioritere søknader om tilskudd til sikring av arealer til friluftslivsformål fra kommuner og friluftsråd i Rogaland. Etter behandling i Regional-, kultur- og næringsutvalget (RKNU) sendes utvalgets anbefaling til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse. Vedtaket i RKNU regnes som en anbefaling.

Problemstilling

Rogaland fylkeskommune skal vurdere og prioritere søknader om tilskudd til sikring av arealer til friluftslivsformål fra kommuner og friluftsråd i Rogaland.

Saksopplysninger

Sikring av arealer betyr i denne sammenheng enten erverv (kjøp) eller servituttavtale (evigvarende leieavtale). Det er anledning til å søke om 100% eller 50% statsstøtte, eller i tilfelle hvor arealet allerede er i søkers eie om vederlagsfri omgjøring. Miljødirektoratet har åpnet opp for at det kan søkes om midler til grunnleggende tilrettelegging i forbindelse med sikring. Søknadene er derfor todelt med en del for selve sikringen og en annen til grunnleggende tilrettelegging.

Nasjonalt er det ca. kr. 30 160 000,- avsatt til sikring i 2021, og i Rogaland søkes det om i alt kr. 2 104 372,- (kr. 695 254,- til sikring og kr. 1 409 118,- til grunnleggende tilrettelegging) fordelt på 4 søknader fra 4 ulike søkere:

- **Bjørgene** i Karmøy kommune. Søker: Karmør kommune.
 - Gjelder sikring av nærturområde
 - Det søkes om 50% statlig støtte til erverv
 - Søknadsbeløp til sikring kr. 178 817,-
 - søknadsbeløp til tilrettelegging kr. 166 000,-
 - I alt kr. 344 817,-
- **Fårøy** friluftsområde i Stavanger kommune. Søker: Ryfylke Friluftsråd.
 - Gjelder sikring av båtutfartsområde.
 - Det søkes om 100% statlig støtte til servituttavtale
 - Søknadsbeløp til sikring kr. 7 000,-
 - Søknadsbeløp til tilrettelegging kr. 600 000,-
 - I alt kr. 607 000,-
- **Myrland** i Sandnes kommune. Søker: Sandnes kommune.
 - Gjelder sikring av parkeringsareal til utfartsområde
 - Det søkes om 100% statlig støtte til erverv
 - Søknadsbeløp til sikring kr. 485 637,-
 - Søknadsbeløp til tilrettelegging kr. 618 118,-
 - I alt kr. 1 103 755,-
- **Nordre Liknes** i Karmøy kommune. Søker: Friluftsrådet Vest.
 - Gjelder sikring av parkeringsareal til utfartsområde
 - Det søkes om 100% statlig støtte til servituttavtale
 - Søknadsbeløp til sikring kr. 23 800,-
 - søknadsbeløp til tilrettelegging kr. 25 000,-
 - I alt kr. 48 800,-

Fylkesrådmannens vurderinger

Fylkesrådmannens prioritering er gjort hovedsakelig i forhold til områdets egnethet for sikring. Egnethetsvurderingen baseres på områdenes lokalisering med nærhet og tilknytting til byer, tettsteder og regionale friluftslivsområder, samt områdenes funksjon, potensielle bruk og kostnadene ved sikringen. Områdene er prioritert i kategoriene; høyt, middels og lavt. Det er likevel knyttet en kommentar til behovet for grunnleggende tilrettelegging.

Kort beskrivelse og prioritering av de omsøkte områdene

- **Bjørgene** ligger nord på Karmøy, vest for Storasund. Eiendommen er sentral i Bjørgene turområdet som er omtalt i "Vakre landskap i Rogaland". Dette området er turveier, skolevei og turvei mellom boligfelt-skole-idrettsanlegg-ungdomshus. Turveien mellom skole/idrettsanlegg og Storasundsfeltet hadde 150 000 passeringer i 2020. Området blir også brukt av regionale brukere da det er et Telltur-mål. Det er også tilstrebet universell utforming av området, blant annet en parkeringsplass med støtte fra Miljødirektoratet. Området er en del av et større regionalt friluftslivsområde, hvor av deler allerede er

statlig sikret. Ytterligere statlig sikring av området vil styrke friluftsverdiene i området, samt gi bedre muligheter for utvikling. Området er knyttet til tettstedet Storasund og allerede mye brukt som lokalt turområde og sikker skolevei. Søknaden prioriteres derfor høyt i forhold til de andre.

Den grunnleggende tilrettelegging det søkes tilskudd til er primært skjøtsel og fjerning av sitkagran, hvilket fylkesrådmannen ikke ser som essensielt for områdets bruk, men som vil gi en generell bedre opplevelse av området.

- **Fårøy** ligger i et område sammen med de allerede sikrede Sauøy og Søre Børøyholmen i Ryfylkebassenget. Dette er et område som blir brukt av hyttefolk og fastboende, og er i tillegg veldig godt egnet til de fleste maritime aktiviteter (bading, dykking, padling). Dette er også et område som vil være egnet for telting, og som barn og unge vil kunne ha glede av både i skole- og fritidssammenheng. Øya er et regionalt friluftslivsområde og vil sammen med Sauøy og Søre Børøyholmen bli en del av et større, mer allsidig område for båtfolk og padlere. At området kun er tilgjengelig for båtfolk og padlere begrenser bruken av området, selv om maritime aktiviteter har tatt seg opp. At grunneier er engasjert for å gjennomføre sikring og at omkostningene til sikring er små er til gjengjeld positivt. Søknaden prioriteres derfor middels i forhold til de andre.

Den grunnleggende tilretteleggingen det søkes tilskudd til er ganske omfattende med både toalett, brygge, gapahuk og tursti i tillegg til skjøtsel. Fylkesrådmannen mener at kun bryggen kan anses som grunnleggende tilrettelegging og ser gjerne at tilretteleggingsbehovet ellers blir vurdert i forhold til hele det større friluftslivsområdet, som inkluderer Sauøy og Søre Børøyholmen, ved disponering av midler.

- **Myrland** er på grunn av sin sentrale beliggenhet (nærhet til kommunesenter i Sandnes, Stavanger, Sola, Gjesdal, Klepp og Time) attraktivt som turområde for store deler av Jærregionen. Det ligger ca 25-40 minutter med bil fra de ulike kommunesentrene. Parkeringsplassen er særlig utgangspunkt for turer til Vårlivarden, men er også en naturlig innfallsport til flere turområder som f.eks. Maudland og Lundekvam. Området ligger midt i et større regionalt friluftslivsområde og er mye brukt. Det er bla. derfor kommunen ønsker å utvide og sikre p-plassen. Området er et utfartsområde og selv om det ligger sentralt har det ingen nær tilknytting til byer eller tettsteder og bruken av området er ikke avhengig av en sikring. Søknaden prioriteres derfor middels i forhold til de andre.

Den grunnleggende tilrettelegging det søkes tilskudd til er oppgradering av vei og utvidelse av parkeringsarealet. Da områdets primærfunksjon er parkering ser fylkesrådmannen det som kurant at den grunnleggende tilretteleggingen bygger opp om denne funksjonen.

- **Nordre Liknes** skal være et tilbud om parkeringsplass til de mange turgåerne som benytter seg av kyststien fra Åkrehamn til Ferkingstad. I tillegg vil den være et godt

tilbud til dem som besøker de sørlige delene av Åkrasanden. Åkrasanden er et av de mest besøkte friluftslivsområdene i hele regionen. Området er ikke en del av et regionalt friluftslivsområde, men ligger i tilknytting til Åkrasanden regionale friluftslivsområde. Parkeringsmulighetene i den sørlige ende av Åkrasanden er veldig begrenset, men Åkrasanden som helhet har god parkeringsdekning. Grunnprisen er forholdsvis høy for et ganske lite areal og søknaden prioriteres derfor lavt i forhold til de andre.

Den grunnleggende tilrettelegging det søkes tilskudd til gjelder etablering av parkeringsplass. Da områdets primære funksjon er parkering ser fylkesrådmannen det som kurant at den grunnleggende tilrettelegging bygger opp om denne funksjon.

Konklusjon

Med utgangspunkt i vurderingene over vil fylkesrådmannen tilrå følgende prioritering av områder søkt sikret over statsbudsjettets kapittel 1427, post 30 i 2021. Områdene er listet i prioritert rekkefølge:

	Område	Søker	Kommune	Søkt	Total kostnad
1	Bjørgene	Karmøy Kommune	Karmøy	kr 344 817,-	Kr 689 635,-
2	Myrland	Sandnes kommune	Sandnes	kr 1 103 755,-	kr 1 721 873,-
3	Fårøy	Ryfylke Friluftsråd	Stavanger	kr 607 000,-	kr 1 207 000,-
4	Nordre Liknes	Friluftsrådet Vest	Karmøy	kr 73 800,-	kr 48 800,-
	SUM			kr 2 104 372,-	kr 3 692 308,-

Fylkesrådmannen vil poengtere at prioriteringen kun er en rangering søknadene imellom. Det er i utgangspunktet ønskelig at alle områdene sikres, og at sikring prioriteres fremfor tilrettelegging.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksframlegg

Arkivreferanse: 2021/16202- 1
Saksbehandler: Thorsten Gøtterup
Avdeling: Regionalplanavdelingen - miljø

Fordeling av fylkestilskudd til vegvedlikehold, adkomst til friluftslivsområder for 2021**Sakens gang**

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
14/2021	23.03.2021	Eldrerådet
20/2021	25.03.2021	Regional-, kultur- og næringsutvalget

Sammendrag

I fylkeskommunens budsjett for 2021 er det avsatt kr. 515 000,- til fordeling for vedlikehold av veger til friområder. Tilskuddet fordeles på bakgrunn av søknad og i henhold til framlagte regnskap som viser dokumenterte utgifter for 2020. Jæren Friluftsråd, Ryfylke Friluftsråd og Friluftsrådet Vest har søkt om tilskudd. Samlet er det søkt om kr. 1 014 324,- i 2021.

Fylkesrådmannens innstilling

Fylkestilskudd til vegvedlikehold til friluftslivsområder for 2021 kr. 515 000,- fordeles på følgende måte:

- Jæren Friluftsråd = kr. 196 330,-
- Ryfylke Friluftsråd = kr. 109 161,-
- Friluftsrådet Vest = kr. 209 509,-

Eldrerådets behandling av sak 14/2021 i møte den 23.03.2021:

Behandling**Rannveig Bærheim fremmet følgende tilleggsvedtak**

Eldrerådet ber om at det i slike tildelingssaker fokuseres på fremkommelighet for eldre, herunder sitteplasser og toaletter.

Votering

Forslag til vedtak med tilleggsvedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Rådet støtter foreslått fordeling av fylkestilskudd til vegvedlikehold til friluftslivsområder for 2021 kr. 515 000:

- Jæren Friluftsråd = kr. 196 330,-
- Ryfylke Friluftsråd = kr. 109 161,-
- Friluftsrådet Vest = kr. 209 509,-

Eldrerådet ber om at det i slike tildelingssaker fokuseres på fremkommelighet for eldre, herunder sitteplasser og toaletter.

Gareth Doolan

Assisterende regionalplansjef

Steinar Eldøy

Fagleder Miljø

Bakgrunn for saken

I fylkeskommunens budsjett for 2021 er det avsatt kr. 515 000,- til fordeling for vedlikehold av veger til friområder. Ordningen gjelder kun private veger til friområder/friluftsområder som faller utenfor øvrige offentlig vegvedlikeholdsordninger.

I henhold til vedtatte retningslinjer (kfr. HMR-sak 5/91) er det kun de Interkommunale friluftsråd, som har påtatt seg vedlikehold av denne typen, som kan søke om tilskudd under denne ordningen.

Det er 4 interkommunale friluftsråd i Rogaland: Friluftsrådet Vest, Ryfylke Friluftsråd, Jæren Friluftsråd og Dalane Friluftsråd. Tilskuddet fordeles på bakgrunn av søknad og i henhold til framlagte regnskap som viser dokumenterte utgifter for 2020, (vedtak i RKU sak 35/09).

Problemstilling

Regional-, kultur- og næringsutvalget må ta stilling til forslag til fordeling av fylkestilskudd til vegvedlikehold, adkomst til friluftslivsområder for 2021.

Saksopplysninger

Følgende friluftsråd har dokumentert utgifter og har søkt om tilskudd:

1. Jæren Friluftsråd

2. Ryfylke Friluftsråd
3. Friluftsrådet Vest

Omsøkt beløp (samlet) er kr. 1 014 324,- for 2021. Friluftsrådene har oppgitt søknadsbeløp ut ifra siste års regnskapstall for faktiske utgifter til grus, asfalt, snøbrøyting, m.v.

Jæren Friluftsråd

Totale utgifter (regnskapsført) for 2020: kr. 386 684,-

Ryfylke Friluftsråd

Totale utgifter (regnskapsført) for 2020: kr. 215 000,-

Friluftsrådet Vest

Totale utgifter (regnskapsført) for 2020: kr. 412 640,-

Fylkesrådmannens vurderinger

Søkerne har oppgitt regnskapsførte utgifter for 2020 (siste regnskapsår), slik det ble vedtatt i RKU sak 35/09. Søknadene anbefales imøtekommet i relasjon til størrelsen på de regnskapsførte utlegg.

Konklusjon

Fylkesrådmannen foreslår følgende fordeling ved kr. 515 000,- til fordeling:

- Jæren Friluftsråd 38,1% = kr. 196 330,-
- Ryfylke Friluftsråd 21,2% = kr. 109 161,-
- Friluftsrådet Vest 40,7% = kr. 209 509,-

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksframlegg

Arkivreferanse: 2021/16206- 1
Saksbehandler: Thorsten Gøtterup
Avdeling: Regionalplanavdelingen - miljø

Fylkestilskudd til friluftslivsformål øremerket friluftsråd og kommuner for 2021**Sakens gang**

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
26/2021	22.03.2021	Fylkesrådet for funksjonshemmede
9/2021	23.03.2021	Eldrerådet
21/2021	25.03.2021	Regional-, kultur- og næringsutvalget

Vedlegg:

- 1 Oversikt fylkestilskudd til friluftslivsformål øremerket friluftsråd og kommuner 2021
- 2 Beskrivelse og vurdering av søknader til Fylkestilskudd til friluftslivsformål øremerket friluftsråd og kommuner 2021

Sammendrag

Fylkeskommunens tilskudd til friluftslivsformål øremerket friluftsråd og kommuner skal bidra til tilrettelegging og skjøtsel av regionalt viktige natur- og friluftslivsområder. Det skal i tillegg motivere til utendørs aktivitet og formidling av kunnskap. Det er i år mottatt 38 søknader med en samlet søknadssum på kr. 5 204 000,-. Søknadene er fra 7 forskjellige søkere, med en klar overvekt av søknader fra friluftsråd. Friluftsrådene står for 31 søknader og kommunene for 7. Antallet søknader er for 2021 stort, og de fleste har høy kvalitet, og samlet søknadsbeløp overstiger langt beløpene til disposisjon.

Tilskuddet er fordelt etter krav og prioriteringer i [retningslinjene](#) for tilskuddsordningen. Ved årets tildeling er det lagt vekt på at søknadene har hovedfokus på friluftslivsaspektet, selve friluftaktiviteten eller tilrettelegging for friluftsliv og tilknyttingen til regionale friluftslivsområder (etter registreringen i den gamle FINK-planen), i tillegg er tilknyttingen til mål og i særliggrad satsingsområdene i Regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning, «Ute i Rogaland» prioritert. «Ute i Rogaland» har fire satsingsområder; gode tettsteder, kystfriluftsliv, klimatilpasning samt kunnskap og formidling. Søknader med store lønnsutgifter og administrative kostnader er blitt prioritert ned.

Fylkesrådmannens innstilling

Utvalget vedtar fordeling av fylkestilskudd til friluftslivsformål øremerket friluftsråd og kommuner for 2021, slik det fremgår av fylkesrådmannens vurderinger m/vedlegg.

Fylkesrådet for funksjonshemmedes behandling av sak 26/2021 i møte den 22.03.2021:

Behandling

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Rådet støtter forslag til fordeling av fylkestilskudd til friluftslivsformål øremerket friluftsråd og kommuner for 2021, slik det fremgår av fylkesrådmannens vurderinger m/vedlegg.

Eldrerådets behandling av sak 9/2021 i møte den 23.03.2021:

Behandling

Thorsten Gøtterup deltok i møtet.

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Rådet støtter forslag til fordeling av fylkestilskudd til friluftslivsformål øremerket friluftsråd og kommuner for 2021, slik det fremgår av fylkesrådmannens vurderinger m/vedlegg.

Gareth Doolan

Assisterende regionalplansjef

Steinar Eldøy

Fagleder Miljø

Bakgrunn for saken

Fylkeskommunens tilskudd til friluftslivsformål øremerket friluftsråd og kommuner skal bidra til tilrettelegging og skjøtsel av regionalt viktige natur- og friluftslivsområder. Det skal i tillegg motivere til utendørs aktivitet og formidling av kunnskap. Støtten skal bidra til gjennomføring av handlingsplanen i Regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning (Ute i Rogaland). For 2021 er det til fordeling kr. 2 090 000,- i fylkestilskudd til friluftslivsformål øremerket friluftsråd og kommuner.

Fylkestilskudd til friluftslivsformål øremerket friluftsråd og kommuner samordnes hvert år med søknader til andre fylkeskommunale tilskuddsordninger og friluftslivsmidler fra statsbudsjettets kapittel 1420, post 78, samt spillemidler i de søknader hvor dette er aktuelt. De statlige friluftsmidlene blir fordelt av Regional-, kultur- og næringsutvalget den 25.03.21.

Problemstilling

Regional-, kultur- og næringsutvalget må ta stilling til forslag til fylkestilskudd til friluftslivsformål øremerket friluftsråd og kommuner for 2021.

Saksopplysninger

Oversikt over søkere og forslag til fordeling av midler

Det er i år mottatt 38 søknader med en samlet søknadssum på kr. 5 204 000,-. Søknadene er fra 7 forskjellige søkere, med en klar overvekt av søknader fra friluftsråd. Friluftsrådene står for 31 søknader og kommunene for 7. Søker, samlet søknadsbeløp og antall tiltak er vist i tabell 1.

Tabell 1: Oversikt over søkere, søknadsbeløp og antall tiltak

Søker	Sum søkt	Antall tiltak
Dalane Friluftsråd	kr 576 000	7
Friluftsrådet Vest	kr 770 000	10
Hå kommune	kr 253 000	5
Jæren Friluftsråd	kr 579 000	9
Ryfylke Friluftsråd	kr 2 510 000	5
Sandnes kommune	kr 256 000	1
Time kommune	kr 260 000	1
Totalsum	kr 5 204 000	38

Nærmere beskrivelse og vurdering av de enkelte tiltak/søknader er vedlagt (Beskrivelse og vurdering av søknader/tiltak til fylkestilskudd til friluftslivsformål).

Tilskudd til friluftsrådene

I henhold til vedtak fattet av Regional-, kultur- og næringsutvalget i sak 2020/67561, 19.11.2020, jobber fylkesrådmannen med en ny modell for støtte til friluftsrådene. Fra og med 2022 skal friluftsrådene gis en samlet tildeling av tilskudd uten behov for å søke om hvert enkelt prosjekt. Hensikten er å forenkle prosessen og dermed redusere arbeidsmengden for

både friluftsrådene og fylkeskommunen. Et mer strategisk samarbeid mellom friluftsrådene og fylkeskommunen vil være positivt for utviklingen av friluftslivet i Rogaland.

Fylkesrådmannen skal i løpet av 2021 utvikle en modell for fordeling og retningslinjer for framtidige tildelinger til friluftsrådene. Arbeidet skjer i tett dialog med friluftsrådene. Fylkesrådmannen tar sikte på å legge fram en sak om dette til politisk behandling før budsjettbehandlingen for 2022.

Fylkesrådmannens vurderinger

Antallet søknader er for 2021 stort, og de fleste har høy kvalitet, og samlet søknadsbeløp overstiger langt beløpene til disposisjon. Det er derfor ikke mulig å gi alle alt de søker om. Fylkesrådmannen har i sin vurdering sett på om tiltakene eller deler av tiltakene kan gjennomføres med redusert tildeling og tilpasset tildelingen der etter. Anbefalingene er gjort med bakgrunn i statlige retningslinjer og viktige forutsetninger i fylkeskommunens plandokumenter; først og fremst Regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning, «Ute i Rogaland».

Tilskuddet er fordelt etter krav og prioriteringer i [retningslinjene](#) for tilskuddsordningen. Ved årets tildeling er det lagt vekt på at søknadene har hovedfokus på friluftslivsaspektet, selve friluftaktiviteten eller tilrettelegging for friluftsliv og tilknyttingen til regionale friluftslivsområder (etter registreringen i den gamle FINK-planen), i tillegg er tilknyttingen til mål og i særliggrad satsingsområdene i Regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning, «Ute i Rogaland» prioritert. «Ute i Rogaland» har fire satsingsområder; gode tettsteder, kystfriluftsliv, klimatilpasning samt kunnskap og formidling.

Kommunene har gjennom de siste årene gjennomført en kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder. Det vil være hensiktsmessig å bruke denne kartlegging og verdsetting i en oppdatering av de regionale friluftslivsområder. Områder kartlagt som viktige eller svært viktige kan ha en regional verdi. Med tanke på oppdatering av de regionale friluftslivsområder, mener fylkesrådmannen at tiltak i kartlagte friluftslivsområder med verdien viktige eller svært viktige oppfyller formålet for ordningen og derfor kan tildeles støtte.

Søknader med store lønnsutgifter og administrative kostnader er blitt prioritert ned, da tilskuddet primært skal gå til selve tiltaket og være til fordel for allmenheten og ikke til søkers drift av prosjektet.

Fylkesrådmannen forstår at det fortsatt kan være vanskelig å gjennomføre prosjekter som planlagt pga. korona-tiltakene. Fylkesrådmannen vil derfor gjennom tilsagnsbrevet gjøre søkere oppmerksom på at det er mulig å utsette gjennomføring av tiltak såfremt det søkes fylkeskommunen om dette.

Nærmere beskrivelse og vurdering av de enkelte tiltak/søknader er vedlagt (Beskrivelse og vurdering av søknader/tiltak til fylkestilskudd til friluftslivsformål).

Konklusjon

Fylkesrådmannen legger frem forslag til fordeling av fylkestilskudd til friluftslivsformål øremerket friluftsråd og kommuner for 2021, slik det fremgår av fylkesrådmannens vurderinger m/vedlegg for behandling.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksframlegg

Arkivreferanse: 2021/16213- 1
Saksbehandler: Thorsten Gøtterup
Avdeling: Regionalplanavdelingen - miljø

Fylkestilskudd til friluftslivsarbeid for 2021

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
25/2021	22.03.2021	Fylkesrådet for funksjonshemmede
11/2021	23.03.2021	Eldrerådet
22/2021	25.03.2021	Regional-, kultur- og næringsutvalget

Vedlegg:

- 1 Oversikt fylkestilskudd til friluftslivsarbeid 2021
- 2 Beskrivelse og vurdering av søknader til Fylkestilskudd til friluftslivsarbeid 2021

Sammendrag

Fylkeskommunens tilskudd til friluftslivsarbeid skal bidra til tilrettelegging og skjøtsel av regionalt viktige natur- og friluftslivsområder. Det skal i tillegg motivere til utendørs aktivitet og formidling av kunnskap. For 2021 er det kr. 2 311 000,- til fordeling. Det er i år mottatt 20 søknader fra 13 forskjellige søkere med en samlet søknadssum på kr. 6 963 500,-.

Tilskuddet er fordelt etter krav og prioriteringer i [retningslinjene](#) for tilskuddsordningen. Ved årets tildeling er det lagt vekt på at søknadene har hovedfokus på friluftslivsaspektet, selve friluftslivsaktiviteten eller tilrettelegging for friluftsliv og tilknyttingen til regionale friluftslivsområder (etter registreringen i den gamle FINK-planen), i tillegg er tilknyttingen til mål og i særlig grad satsingsområdene i Regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning, «Ute i Rogaland» prioritert. «Ute i Rogaland» har fire satsingsområder; gode tettsteder, kystfriluftsliv, klimatilpasning samt kunnskap og formidling. Søknader med store lønnsutgifter og administrative kostnader er blitt prioritert ned.

Fylkesrådmannens innstilling

Utvalget vedtar fordeling av fylkestilskudd til friluftslivsarbeid for 2021, slik det fremgår av fylkesrådmannens vurderinger m/vedlegg.

Fylkesrådet for funksjonshemmedes behandling av sak 25/2021 i møte den 22.03.2021:

Behandling

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Utvalget vedtar fordeling av fylkestilskudd til friluftslivsarbeid for 2021, slik det fremgår av fylkesrådmannens vurderinger m/vedlegg.

Eldrerådets behandling av sak 11/2021 i møte den 23.03.2021:

Behandling

Thorsten Gøtterup presenterte saken og svarte på spørsmål.

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Utvalget vedtar fordeling av fylkestilskudd til friluftslivsarbeid for 2021, slik det fremgår av fylkesrådmannens vurderinger m/vedlegg.

Gareth Doolan
Assisterende regionalplansjef

Steinar Eldøy
Fagleder Miljø

Bakgrunn for saken

Fylkeskommunens tilskudd til friluftslivsarbeid skal bidra til tilrettelegging og skjøtsel av regionalt viktige natur- og friluftslivsområder. Det skal i tillegg motivere til utendørs aktivitet og formidling av kunnskap. Støtten skal bidra til gjennomføring av handlingsplanen i Regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning (Ute i Rogaland). For 2021 er det til fordeling kr. 2 311 000,- i fylkestilskudd til friluftslivsarbeid.

Fylkestilskudd til friluftslivsarbeid samordnes hvert år med søknader til andre fylkeskommunale tilskuddsordninger og friluftslivsmidler fra statsbudsjettets kapittel 1420, post 78, samt spillemidler i de søknader hvor dette er aktuelt. De statlige friluftsmidlene blir fordelt av Regional-, kultur- og næringsutvalget den 25.03.21.

Problemstilling

Regional-, kultur- og næringsutvalget må ta stilling til forslag til fordeling av fylkestilskudd til friluftslivsarbeid for 2021.

Saksopplysninger

Oversikt over søkere og forslag til fordeling av midler

Det er i år mottatt 20 søknader med en samlet søknadssum på kr. kr 6 963 500,-. Søknadene er fra 13 forskjellige søkere. Søker, samlet søknadsbeløp og antall tiltak er vist i tabell 1.

Tabell 1: Oversikt over søkere, søknadsbeløp og antall tiltak

Søker	Sum søkt	Antall tiltak
Dalane Friluftsråd	kr 175 000	2
Foreningen for stølsliv og friluftsliv i Indre Gjesdal	kr 11 000	1
Gjesdal kommune	kr 560 000	1
Haugesund kommune v/byantikvaren	kr 600 000	1
Hjelmeland kommune	kr 80 000	2
Hå kommune	kr 120 000	1
Jæren Friluftsråd	kr 1 075 000	5
Nordsjøvegen	kr 62 500	1
Norges Jeger -og Fiskeforbund Rogaland	kr 120 000	1
Ryfylke Friluftsråd	kr 3 100 000	2
Sokndal Skiforening	kr 330 000	1
Stavanger Turistforening	kr 230 000	1
Strand kommune	kr 500 000	1
Totalsum	kr 6 963 500	20

Nærmere beskrivelse og vurdering av de enkelte tiltak/søknader er vedlagt (Beskrivelse og vurdering av søknader/tiltak til fylkestilskudd til friluftslivsarbeid).

Fylkesrådmannens vurderinger

Antallet søknader er for 2021 stort, og de fleste har høy kvalitet, og samlet søknadsbeløp overstiger langt beløpene til disposisjon. Det er derfor ikke mulig å gi alle alt de søker om. Fylkesrådmannen har i sin vurdering sett på om tiltakene eller deler av tiltakene kan gjennomføres med redusert tildeling og tilpasset tildelingen der etter. anbefalingene er gjort med bakgrunn i statlige retningslinjer og viktige forutsetninger i fylkeskommunens plandokumenter; først og fremst Regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning, «Ute i Rogaland».

Tilskuddet er fordelt etter krav og prioriteringer i [retningslinjene](#) for tilskuddsordningen. Ved årets tildeling er det lagt vekt på at søknadene har hovedfokus på friluftslivsaspektet, selve

friluftaktiviteten eller tilrettelegging for friluftsliv og tilknyttingen til regionale friluftslivsområder (etter registreringen i den gamle FINK-planen), i tillegg er tilknyttingen til mål og i særliggrad satsingsområdene i Regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning, «Ute i Rogaland» prioritert. «Ute i Rogaland» har fire satsingsområder; gode tettsteder, kystfriluftsliv, klimatilpasning samt kunnskap og formidling.

Kommunene har gjennom de siste årene gjennomført en kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder. Det vil være hensiktsmessig å bruke denne kartlegging og verdsetting i en oppdatering av de regionale friluftslivsområder. Områder kartlagt som viktige eller svært viktige kan ha en regional verdig. Med tanke på oppdatering av de regionale friluftslivsområder, mener fylkesrådmannen at tiltak i kartlagte friluftslivsområder med verdien viktige eller svært viktige kan også oppfylle formålet for ordningen og derfor kan tildeles støtte.

Søknader med store lønnsutgifter og administrative kostnader er blitt prioritert ned, da tilskuddet primært skal gå til selve tiltaket og være til fordel for allmenheten og ikke til søkers drift av prosjektet.

Fylkesrådmannen forstår at det fortsatt kan være vanskelig å gjennomføre prosjekter som planlagt pga. de pålagte korona-tiltakene. Fylkesrådmannen vil derfor gjennom tilsagnsbrevet gjør søkere oppmerksom på at det er mulig å utsette gjennomføring av tiltak såfremt det søkes fylkeskommunen om dette.

Nærmere beskrivelse og vurdering av de enkelte tiltak/søknader er vedlagt (Beskrivelse og vurdering av søknader/tiltak til fylkestilskudd til friluftslivsformål).

Konklusjon

Fylkesrådmannen legger frem forslag til fordeling av fylkestilskudd til friluftslivsarbeid for 2021, slik det fremgår av fylkesrådmannens vurderinger m/vedlegg for behandling.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksframlegg

Arkivreferanse: 2021/15611- 1
Saksbehandler: Hanna Maria van Zijp
Avdeling: Regionalplanavdelingen

Tilskudd til attraktive tettsteder 2021

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
28/2021	22.03.2021	Fylkesrådet for funksjonshemmede
12/2021	23.03.2021	Eldrerådet
23/2021	25.03.2021	Regional-, kultur- og næringsutvalget

Vedlegg:

- 1 Oversikt over tildeling av tilskudd til attraktive tettsteder 2021
- 2 Beskrivelse og vurdering av søknader til tilskudd til attraktive tettsteder 2021

Sammendrag

Formålet med tilskuddsordningen er å stimulere til utvikling av levende, identitetsskapende og miljøvennlige tettstedssentre. Tiltak skal bidra til utvikling av tettstedssentre i tråd med prinsippene i de regionale areal- og transportplanene. For 2021 er det kr. 1 625 000,- til fordeling. Det er i år mottatt 24 søknader fra 18 forskjellige søkere med en samlet søknadssum på kr. 11 856 011,-. Antallet søknader for 2021 er høyt og samlet søknadsbeløp overstiger langt beløpet til disposisjon.

Tilskuddet er foreslått prioritert fordelt i tråd med [retningslinjene](#) for ordningen. Ved årets tildeling er det derfor lagt vekt på at midlene i størst mulig grad skal stimulere til tidligfase plan-, analyse- og medvirkningsarbeid. Søknader med store utgifter til bygge- og anleggstiltak dekkes ikke av ordningen, men enkelte større prosjekter er foreslått tildelt noe midler øremerket plan-, analyse-, eller medvirkningsarbeid. På grunn av den store søkermengden, nedprioriteres de søknadene som ikke kan gjennomføres med mindre tilskudd enn omsøkt beløp helt.

Fylkesrådmannens innstilling

Utvalget vedtar fordeling av tilskudd til attraktive tettsteder 2021, slik det fremgår av fylkesrådmannens vurderinger m/vedlegg.

Fylkesrådet for funksjonshemmedes behandling av sak 28/2021 i møte den 22.03.2021:

Behandling

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Rådet støtter forslag til fordeling av tilskudd til attraktive tettsteder 2021, slik det fremgår av fylkesrådmannens vurderinger m/vedlegg.

Eldrerådets behandling av sak 12/2021 i møte den 23.03.2021:

Behandling

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Rådet støtter forslag til fordeling av tilskudd til attraktive tettsteder 2021, slik det fremgår av fylkesrådmannens vurderinger m/vedlegg.

Gareth Doolan

Assisterende regionalplansjef

Hanna Maria van Zijp

rådgiver

Bakgrunn for saken

Fylkeskommunens tilskudd til attraktive tettsteder skal bidra til utvikling av tettstedssentre i tråd med prinsippene i de regionale areal- og transportplanene. Formålet med ordningen er å stimulere til utvikling av levende, identitetsskapende og miljøvennlige tettstedssentre. For 2021 er det til fordeling kr. 1 625 000,- i tilskudd til attraktive tettsteder.

Problemstilling

Regional-, kultur- og næringsutvalget må ta stilling til forslag til fordeling av fylkestilskudd til attraktive tettsteder 2021.

Saksopplysninger

Det er i år mottatt 24 søknader fra 17 forskjellige søkere med en samlet søknadssum på kr. 11 856 011,-. Søker, søknadsbeløp og sted er vist i tabell 1.

Tabell 1: Oversikt over søkere, søknadsbeløp og sted

Søker	Sum søkt	Sted
Eigersund kommune	400 000,-	Strømstad
Byantropologene AS	1 377 937,-	Utsira
Sauda kommune	1 535 000,-	Sauda sentrum
Gjesdal kommune	450 000,-	Veveriet
Haugesund kommune	505 000,-	Haugesund-Karmøy
Svangtun arkitekter	120 000,-	Stavanger
Veavågen sokn	80 000,-	Veavågen
Sauda kommune	1 180 000,-	Sauda sentrum
Strand kommune	500 000,-	Tau sentrum
Eigersund næring og havn KF	680 000,-	Egersund sentrum
Eigersund kommune	400 000,-	Hellvik
Kvitsøy kommune	250 000,-	Ydstebøhavn
Kvitsøy kommune	165 000,-	Ydstebøhavn
Bryne næringsforening	1 335 000,-	Bryne sentrum
Pådriv Stavanger/Grønn by	265 000,-	Kvalaberg
Log Prosjekt og Design AS	200 000,-	Åna-Sira
Time kommune	120 000,-	Bryne sentrum
Utsira kommune	180 000,-	Utsira
Kolnes grendautval	160 000,-	Kolnes
Haugesund kommune	150 000,-	Haugesund sentrum
Hjelmeland kommune	500 000,-	Hjelmelandsvågen
Sokndal kommune	100 000,-	Hauge skatepark
Sokndal kommune	523 074,-	Hauge skatepark
Sokndal kommune	600 000,-	Hauge sentrum
Hjelmeland kommune	40 000,-	Hjelmeland
Totalsum	11 816 011,-	

Nærmere beskrivelse og vurdering av de enkelte søknader er vedlagt (Beskrivelse og vurdering av søknader til tilskudd til attraktive tettsteder 2021).

Fylkesrådmannens vurderinger

Antallet søknader for 2021 er høyt. Samlet søknadsbeløp overstiger langt beløpene til disposisjon. Det er derfor ikke mulig å gi alle alt de søker om. Fylkesrådmannen har derfor i sin vurdering sett på om tiltakene eller deler av tiltakene kan gjennomføres med redusert tildeling. Fordelingen av tilskuddsbeløpet er tilpasset deretter.

Formålet med ordningen er å stimulere til utvikling av levende, identitetsskapende og miljøvennlige tettstedssentre. Tiltak skal bidra til utvikling av tettstedssentre i tråd med prinsippene i de regionale areal- og transportplanene. Tilskuddet er foreslått prioritert fordelt i tråd med [retningslinjene](#) for ordningen. Ved årets tildeling er det derfor lagt vekt på at midlene skal i størst mulig grad stimulere til tidligfase plan-, analyse- og medvirkningsarbeid. Søknader med store utgifter til bygge- og anleggstiltak dekkes ikke av ordningen, men enkelte større prosjekter er foreslått tildelt noe midler øremerket plan-, analyse-, eller medvirkningsarbeid. På grunn av den store søknadsmengden, nedprioriteres helt de søknadene som ikke kan gjennomføres med mindre tilskudd enn omsøkt beløp.

Søker	Sum søkt	Foreslått tildeling	Sted
Eigersund kommune	400 000,-	50 000,-	Strømstad
Byantropologene AS	1 377 937,-	200 000,-	Utsira
Sauda kommune	1 535 000,-	0,-	Sauda sentrum
Gjesdal kommune	450 000,-	200 000,-	Veveriet
Haugesund kommune	505 000,-	170 000,-	Haugesund-Karmøy
Svangtun arkitekter	120 000,-	50 000,-	Stavanger
Veavågen sokn	80 000,-	50 000,-	Veavågen
Sauda kommune	1 180 000,-	150 000,-	Sauda sentrum
Strand kommune	500 000,-	50 000,-	Tau sentrum
Eigersund næring og havn	680 000,-	0,-	Egersund sentrum
Eigersund kommune	400 000,-	0,-	Hellvik
Kvitsøy kommune	250 000,-	142 500,-	Ydstebøhavn
Kvitsøy kommune	165 000,-	82 500,-	Ydstebøhavn
Bryne næringsforening	1 335 000,-	50 000,-	Bryne sentrum
Pådriv Stavanger/Grønn by	265 000,-	0,-	Kvalaberg
Log Prosjekt og Design AS	200 000,-	100 000,-	Åna-Sira
Time kommune	120 000,-	0,-	Bryne sentrum
Utsira kommune	180 000,-	100 000,-	Utsira
Kolnes grendautval	160 000,-	80 000,-	Kolnes
Haugesund kommune	150 000,-	100 000,-	Haugesund sentrum
Hjelmeland kommune	500 000,-	0,-	Hjelmelandsvågen
Sokndal kommune	100 000,-	0,-	Hauge skatepark
Sokndal kommune	523 074,-	0,-	Hauge skatepark
Sokndal kommune	600 000,-	50 000,-	Hauge sentrum
Hjelmeland kommune	40 000,-	0,-	Hjelmeland
Totalsum	11 816 011,-	1 625 000,-	

En del av søkerne har lagt opp til større bygge- og anleggstiltak, noe som ikke er dekket av ordningen. Fylkesrådmannen vil gjennomgå retningslinjene før ny søknadsrunde i 2022, og sikre at rammene for ordningen er ytterligere presisert.

Konklusjon

Fylkesrådmannen legger frem forslag til fordeling av tilskudd til attraktive tettsteder 2021, slik det fremgår av fylkesrådmannens vurderinger m/vedlegg.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksframlegg

Arkivreferanse: 2021/16382- 2
Saksbehandler: Rune Flage
Avdeling: Seksjon for allmenn kultur

Klage på vedtak - Festivalstøtte 2021 - Vikingfestivalen**Sakens gang**

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
24/2021	25.03.2021	Regional-, kultur- og næringsutvalget Fylkesutvalget

Vedlegg:

- 1 Festivalstøtte 2021 Vikingfestivalen Avaldsnes - klage på avslag om støtte

Sammendrag

Søknad om tilskudd til Vikingfestivalen ble behandlet i Regional-, kultur- og næringsutvalget 04.02.21, sak 3/21. Søknaden ble ikke imøtekommet.

Fylkesrådmannen har mottatt klage på avslaget fra Vikingfestivalen, datert 23.02.21. Klagen er i all hovedsak begrunnet i festivalens økonomiske situasjon, både med tanke på koronasituasjonen samt et større kutt i tilskuddet fra Karmøy kommune og manglende sponsorer.

Med mange søknader og begrensede midler er det nødvendig å prioritere hvem som skal imøtekommes eller ikke. Festivalstøtteordningen er ikke en ordning for koronakompensasjon, og fylkesrådmannen vil understreke statens ansvar for kompensasjonsordninger i forbindelse med koronaepidemien.

Fylkesrådmannen kan ikke se at det er gjort formelle feil i saksbehandlingen i denne saken. Videre fremkommer det i klagen ikke nye opplysninger som er av vesentlig betydning for vurderingen av klagen.

Fylkesrådmannen kan ikke anbefale at klage på vedtak om avslag på søknaden til Vikingfestivalen tas til følge.

Fylkesrådmannens innstilling

Utvalget tar ikke klage på vedtaket om avslag på søknaden til Vikingfestivalen til følge, og opprettholder avslaget.

Inge Smith Dokken
fylkesrådmann

Rune Thele
avdelingssjef

Bakgrunn for saken

Søknad om tilskudd til Vikingfestivalen ble behandlet i Regional-, kultur- og næringsutvalget 04.02.21, sak 3/21. Søknaden ble ikke imøtekommet.

Fylkesrådmannen har mottatt klage på avslaget fra Vikingfestivalen, datert 23.02.21.

Problemstilling

Regional-, kultur- og næringsutvalget bes om å ta stilling til klagen. Dersom klagen avvises, sendes saken videre til fylkesutvalget, som er endelig klageinstans.

Saksopplysninger

Omtale av festivalen i søknaden:

«Vikingfestivalen er en av de største og viktigste festivalene for befolkningen på hele Haugalandet, inkludert skoler og barnehager som legger dette inn i sine årsplaner. Den er også Vestlandets største vikingfestival. Festivalen blir arrangert på en rekonstruert vikinggård som blir brukt som leirskole for alle sjetteklassetrinn i Karmøy kommune. Festivalens formål er å levendegjøre vikingtidens historie og kultur på en barne- og familievennlig måte. Planlegging og gjennomføring av vikingfestivalen gjøres Opplev Avaldsnes AS som har den kommersielle driften av Nordvegen Historiesenter og vikinggarden Avaldsnes. Vi ønsker med denne festivalen å befeste Karmøy som en sagakommune, samt vise at Karmøy er et møtested for vennskap og kulturutvikling. Vikingmarkedet er hovedrammen rundt festivalen. Markedet har både lokal, regional, nasjonal og internasjonal deltagelse. Festivalen tilbyr et levende formidlingsmiljø fra vikingtiden, hvor deltakerne bor på en så autentisk måte som mulig, i vikingtelt.»

Søker anfører følgende i sin klage:

«Opplev Avaldsnes er i vanskelig økonomisk situasjon på grunn av den pågående Covid19 situasjonen. Da landet ble stengt og strenge krav til smittevern ble vedtatt, mistet vi vårt inntektsgrunnlag og de ansatte ble permittert. Situasjonen har fortsatt inn i det nye året og vil pågå i lang tid enda. Da Opplev Avaldsnes er et ideelt aksjeselskap, har vi falt ut av de fleste støtteordninger og det har derfor vært lite hjelp å få fra kriseordninger i forbindelse med pandemien. Karmøy kommune har også kuttet sin støtte med kr 200 000 og i tillegg har vi mistet andre viktige sponsorer som gjør det vanskelig for oss økonomisk. I år trenger vi derfor mer enn noen gang økonomisk støtte for å kunne gjennomføre Vikingfestivalen på Avaldsnes og uten støtte fra Rogaland fylkeskommune blir det vanskelig å gjennomføre festivalen i 2021. Det er for Opplev Avaldsnes viktig å kunne gjennomføre festivalen, både for å skape aktivitet i en vanskelig tid og for å kunne beholde viktig personal for fremtiden. Vi håper at sett i lys av den nåværende situasjonen, vil Rogaland fylkeskommune revurdere søknaden for Vikingfestivalen Avaldsnes.»

Klagen er vedlagt saken.

Fylkesrådmannens vurderinger

Søknaden ble avslått med følgende begrunnelse, slik det fremkom i vedlegget til saken:

«Vikingfestivalen i Avaldsnes har mottatt støtte over flere år, dette inkludert to runder med flerårig støtte. Festivalen forventes å være bærekraftig uten fylkeskommunal støtte. I tråd med prioriteringskriteriene anbefales ikke søknaden imøtekommet.»

Med mange søknader og begrensede midler er det nødvendig å prioritere hvem som skal imøtekommes eller ikke. Fylkesrådmannen har stor forståelse for at koronasituasjonen medfører store utfordringer for kulturfeltet. Problemstillingen gjelder også de andre festivalene som har fått avslag på sine søknader. Festivalstøtteordningen er imidlertid ikke en ordning for koronakompensasjon.

Som skrevet i begrunnelsen har festivalen mottatt tilskudd over flere år, dog ikke de siste par årene. Festivalen har da blitt avslått med tilnærmet samme begrunnelse som i årets tildeling. Vikingfestivalen mottok sist støtte fra fylkeskommunen i 2018, kr. 40 000,-. Før dette mottok festivalen «fast støtte» i perioden 2014-2015 og 2011-2013. Dette er således ikke første året at festivalen ikke mottar fylkeskommunal støtte.

For mange festivaler er støtten fra Rogaland fylkeskommune et kjærkomment bidrag, men ikke avgjørende da beløpene som tildeles er nokså små i forhold til totalbudsjettet. Vikingfestivalens totalbudsjett er på kr. 1 150 000,-. Fylkesrådmannen kan vanskelig å se at støtten fra fylkeskommunen skal være avgjørende i dette tilfellet.

Fylkesrådmannen anser det omtalte kuttet i tilskudd fra Karmøy kommune som av større betydning for festivalens økonomiske situasjon enn avslaget på søknaden om festivalstøtte. Det er fylkesrådmannen oppfatning at det er kommunen som eventuelt må ta et større økonomisk ansvar for at festivalen skal være økonomisk bærekraftig.

Fylkesrådmannen vil også understreke statens ansvar for kompensasjonsordninger i forbindelse med koronaepidemien.

Fylkesrådmannen kan ikke se at det er gjort formelle feil i saksbehandlingen i denne saken. Videre fremkommer det i klagen ikke nye opplysninger som er av vesentlig betydning for vurderingen av klagen.

Fylkesrådmannen kan på bakgrunn av de ovenstående vurderingene ikke se at det er grunnlag for å ta klagen til følge.

Konklusjon

Fylkesrådmannen kan ikke anbefale at klage på vedtak om avslag på søknaden til Vikingfestivalen tas til følge.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksframlegg

Arkivreferanse: 2021/16730- 1
Saksbehandler: Heidi Skiffjell
Avdeling: Seksjon for næring

Søknader om tilskudd fra Regionalt næringsfond i Rogaland**Sakens gang**

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
25/2021	25.03.2021	Regional-, kultur- og næringsutvalget

Vedlegg:

- 1 soknad-2021-0075- Ryfylke IKS
- 2 Søknad fra Hå kommune
- 3 soknad fra Stavanger kommune
- 4 Retningslinjer for regionalt næringsfond

Sammendrag

Saken omhandler tre søknader om støtte fra regionalt næringsfond. Ryfylkealliansen, Stavanger kommune og Hå kommune søker hver for seg kr 250 000.

Ryfylkealliansen som er en forening som gjennom langsiktig merkevarebygging skal fremme bosetting, bolyst og verdiskaping i Ryfylke. Foreningen ble etablert i 2008 og har siden oppstart gjennomført mange viktige tiltak og aktiviteter som har synliggjort og markedsført Ryfylke. Ryfylkealliansen er organisert som en forening under Ryfylke IKS. Nå søker Ryfylkealliansen om midler for å gjennomføre nye aktiviteter som kan synliggjøre næringslivet og vise muligheter i Ryfylke.

Stavanger kommune søker om midler til igangsetting av et samarbeid mellom flere kommuner, inkludert fylkeskommunen, om å styrke Stavangerregionen sin posisjon som energihovedstad.

Hå kommune ønsker i samarbeid med møbelbedriften Haugstad Møbel AS å etablere læringsfabrikken Hubben i et nedlagt industribygg på Varhaug. Elever i Hå kommune får tilgang til Hubben som skal gi opplæring og kompetanse i sirkulærøkonomi, elevbedrift og generelt gi elever og ungdom i Hå kommune reell medvirkning på egen læring gjennom de aktiviteter som skal gjennomføres i Hubben.

Søknadene fra Ryfylkealliansen, Stavanger kommune og Hå kommune legges fram for utvalget til behandling

Fylkesrådmannens innstilling

Søknadene fra henholdsvis Ryfylkealliansen, Stavanger kommune og Hå kommune om støtte fra Regionalt næringsfond innvilges, og tildeles kr. 250 00 hver for 2021.

Rune Thele
avdelingssjef

Mette Fossan
næringssjef

Bakgrunn for saken

Viser til sak 10/21, 4. februar 2021 i Regional, - kultur og næringsutvalget hvor følgende vedtak ble gjort:

Regional-, kultur- og næringsutvalget vedtar beretning om fondets virksomhet 2020 og fondets plan for 2021. Tildelinger fra fondet skal fra 2021 være i tråd med Rogaland fylkeskommunes nærings- og innovasjonsstrategi.

Total ramme for tilskuddsordningen i 2021 er til sammen kr 3 mill.

Det har kommet inn tre nye søknader om tilskudd fra Regionalt næringsfond, med en total søknadssum på kr 750 000

Rogaland fylkeskommune har i tillegg behandlet og gitt støtte til tre prosjekt gjennom en administrativ behandling, til sammen kr 200 000. Ungt Entreprenørskap har mottatt kr 50 000 til gjennomføring av fylkesmesterskap i Rogaland, Stiim aqua cluster har mottatt kr 50 000 til en verdiskapingsanalyse om lukkede oppdrettsanlegg, og Region Stavanger har mottatt kr 100 000 til utvikling av nye reiselivsprodukt i Rogaland.

Prosjekt	Innhold	Omsøkt i kr
Ryfylke IKS- Ryfylkealliansen	Systematisk synliggjøring av næringsliv og muligheter i Ryfylke	250 000
Stavanger kommune	Prosjekt Energihovedstaden	250 000
Hå kommune	Læringsfabrikken Hubben	250 000
Sum		750 000

Problemstilling

Utvalget bes ta stilling til tre søknader om tilskudd fra det regionale næringsfondet.

Saksopplysninger

Søknad fra Ryfylkealliansen

Ryfylkealliansen søker om kr 250 000 i 2021 og kr 200 000 i 2022 til gjennomføring av et prosjekt med mål om å skape en digital arena som skal vise Ryfylke sine regionale fortrinn. Prosjektet skal i hovedsak jobbe på to fronter:

- 1) Kartlegge og velge ut bransjer/muligheter som bør løftes fram og synliggjøres.

- 2) Skape en digital arena, som er til å kjenne igjen, og som skal vise Ryfylke sine regionale fortrinn som blant annet reiseliv, havbruk, landbruk, energikrevende industri, høyteknologi og kraft, byggeråstoff, bygg og anlegg.

Aktivitetene i prosjektet vil omhandle produksjon av en 2-3 minutters film fra ulike bransjer som skal gjøres tilgjengelig på ulike nettsider og i sosiale media. I tillegg skal det produseres digitale sendinger, Ryfylkepuls, som vil bli sendt på www.ryfylke.no en gang i måneden, i tillegg til spredning av sendingene på andre mulige kanaler. Lokasjonen for Ryfylkepuls vil rullere mellom ulike plasser i Ryfylke.

Målet med prosjektet og aktivitetene er å skape oppmerksomhet og synliggjøre Ryfylke som bo, besøks og arbeidsregion ved å få flere til å bosette seg, arbeide og besøke Ryfylke. Flere av kommunene i Ryfylke opplever folkenedgang, spesielt i indre del av Ryfylke. Prosjektet har i tillegg som mål å skape et tettere samarbeid mellom bransjer, kommuner og steder, for på den måten å opptre mer samlet som region.

Prosjektet er forankret i politisk og administrativ ledelse gjennom Ryfylke interkommunale selskap (Ryfylke IKS)

Ryfylkealliansen er en forening som administrativt ligger under Ryfylke IKS. Foreningen ble etablert i 2008. Gjennom langsiktig merkevarebygging skal foreningen fremme identitet, bolyst og verdiskaping i Ryfylke. Ryfylkealliansen teller i dag 160 medlemmer spredt over hele regionen. Medlemmene er små og mellomstore bedrifter, begge de videregående skolene, festivaler, organisasjoner og kommunene Suldal, Sauda, Hjelmeland, Strand, Sandnes (Forsand) og Stavanger (Finnøy)

Kostnadene i gjennomføring av prosjektet er angitt til kr 866 300 i 2021 og kr 986 100 i 2022.

Det skal etableres en styringsgruppe som skal ha 2-3 av medlemmer fra styret i Ryfylkealliansen, samt 2-3 av de næringsansvarlige fra kommunene.

Søknad fra Stavanger kommune

På bakgrunn av et initiativ igangsatt i mars 2020, i forbindelse med koronapandemien, ble det nedsatt en tiltaksgruppe med parter fra Stavanger kommune, Sandnes kommune, Randaberg kommune, Rogaland fylkeskommune, Greater Stavanger, Sparebank 1 SR-Bank, Næringsforeningen i Stavanger regionen, NHO Rogaland, LO Rogaland og Innovasjon Norge, avdeling Rogaland. Tiltaksgruppen har hatt jevnlig møter hvor resultatet blant annet ble et energiprojekt som næringsforeningen, Stavanger, Sandnes og Sola kommune var med å finansiere. Etter at energiprojektet ble avsluttet har det vært dialog for å se på mulighetene for et regionalt prosjekt som kan videreføre og styrke arbeidet for å befeste Stavangerregionens rolle som energihovedstad.

Videreføringsprosjektet det nå søkes om midler til og som har fått navnet Energihovedstaden skal ledes av Næringsforeningen i Stavangerregionen og har til hensikt å styrke samarbeidet spesielt innen tre områder: 1) Energirådet, 2) kompetanseheving, analyser og anbefalte aktiviteter, 3) konferansen Energihovedstaden.

Ordføreren i Stavanger har sendt invitasjon til kommunene i Rogaland. Per dags dato har Sandnes, Sola og Eigersund bekreftet deltakelse. Rogaland fylkeskommune inviteres også med i prosjektet.

Stavanger kommune søker Rogaland fylkeskommune om kr 250 000 til prosjekt Energihovedstaden 2021, noe som utgjør 50% av finansieringen av prosjektet. I vedlagt søknad som ligger vedlagt er det i søknaden skrevet feil i kostnads- og finansieringsplanen.

Rett kostnad skal være kr 500 000 og rett finansiering av prosjektet er kr 250 000 fra regionalt næringsfond og kr 250 fra kommunene som skal delta i prosjektet.

Søknad fra Hå kommune

I samarbeid med Haugstad Møbel AS, som er en bærekraftig møbelprodusent i Hå kommune, skal det etableres en læringsfabrikk Hubben i et nedlagt industrilokale på Varhaug hvor målet er å etablere et skoletilbud for elever i grunnskolen i Hå. Hubben inneholder ulike fasiliteter for ulike aktiviteter, alt fra produksjonslokale, kontorer, kantine og styrerom mv, se <https://www.haugstadmobel.no/baerekraft/>

Den bærekraftige møbelprodusenten Haugstad Tre AS er svært opptatt av sirkulærøkonomi, FN sine bærekraftsmål og smarte løsninger i sin produksjon og vil med Hubben bidra til at elever får opplæring i sirkulærøkonomi, bærekraft og viktig kunnskap gjennom både teoretiske og praktiske aktiviteter. Bedriften sørger blant annet for å skaffe Hubben utgatte stoler, bord og annen trevare som elevene kan gjenvinne og fornye i fabrikkens lokale. Både bedriften og Hå kommune har skrevet avtale med Ungt Entreprenørskap.

Målet med prosjektet er at det i løpet av to år skal bli etablert et bærekraftig skoletilbud for alle ungdommer i Hå kommune i deler av ungdomsskoletiden ved læringsfabrikken Hubben på Varhaug.

Det skal ansattes en prosjektleder i 50% stilling og Hå kommune søker fylkeskommunen om kr 250 000 i 2021 og i 2022 for en samfinansiering av prosjektlederen.

Fylkesrådmannens vurderinger

Ryfylkealliansen

Ryfylke har et mangfoldig og spennende næringsliv innen ulike bransjer, som blant annet industri, landbruk, havbruk, reiseliv og transport. Avstanden mellom kommunene i regionen har etter utbyggingen av Ryfast blitt betraktelig mindre, noe som vil resultere i økt mobilitet i regionen.

Ryfylke som region, ved prosjektet den nå søkes om støtte til, kommer på et gunstig tidspunkt i forhold til målet om økt bosetting, et styrket næringsliv og flere gjester i regionen.

Fylkesrådmannen vurderer fastlandsforbindelsen som nye muligheter for Ryfylke.

Synliggjøring av, og kunnskap om lokalt og regionalt næringsliv som omsøkt prosjekt vil gjennomføre, er etter fylkesrådmannens vurderinger et godt tiltak i så måte.

Ryfylkealliansen er en felles merkevarebygger for regionen. Fra alliansen ble etablert i 2008 har flere aktiviteter blitt gjennomført, satt Ryfylke på kartet og synliggjort regionen. Her kan nevnes Pilt-Ola-pris, Arena Ryfylke, Ryfylketelt under Gladmat og «Ryfylkequiz. Ryfylkelogoen er identitetsmerke og skaper tilhørighet og stolthet.

Forprosjektet det søkes om midler til er i tråd med retningslinjene for regionalt næringsfond, med unntak av at det i dette prosjektet søkes om midler både for 2020 og 2021. Ifølge retningslinjene kan det kun gis midler til maks et prosjekt per søker per år, søknaden foreslås derfor innvilget for 2021. En eventuell ny søknad må sendes for 2022.

Stavanger kommune

Stavangerregionen står overfor både store utfordringer og muligheter på bakgrunn av at store deler av verdiskapingen i næringslivet i regionen er tett knyttet til olje- og energibransjen. Petroleumsnæringen skaper store ringvirkninger til sysselsettingen i andre næringer i regionen. Stavangerregionen er energihovedstaden hvor en unik kompetanse opparbeidet over 50 år skal ta den tradisjonelle olje og gassindustrien inn i framtiden, og prosjektets og fylkesrådmannens vurderinger er at denne kompetansen vil kunne bidra til å utvikle fornybar energiproduksjon og nye løsninger.

Fylkesrådmannen vurderer det som positivt at flere kommuner i Rogaland inviteres med i et videre arbeid i Energihovedstadsprosjektet. Tiltaket er i tråd med fylkeskommunens nye nærings- og innovasjonsstrategi. Etableringen av et energiråd som skal bestå av ledere fra regionens energimangfold og ledes av ordføreren i Stavanger vil bli et viktig råd som kan samle og samordne ulike initiativ i regionen.

Prosjektet det søkes om midler til, er i tråd med retningslinjene for regionalt næringsfond. Fylkesrådmannen forutsetter ved støtte til prosjektet, at fylkeskommunen får plass i rådet, og ellers får en sentral rolle i arbeidet som skal gjennomføres i prosjektet.

Hå kommune

I løpet av to år ønsker Hå kommune å etablere et bærekraftig skoletilbud for alle ungdommene i Hå kommune ved læringsfabrikken Hubben på Varhaug. I Hubben skal elevene lære sirkeløkonomi og bærekraft i praksis, lære seg å etablere egen bedrift, ta selvstendige valg, samarbeide og motivere seg for videre utdanning. På lengre sikt er målet at en del av elevene returnere til kommunen i lokale bedrifter, som stolte og dyktige arbeidere og bedriftsledere.

Fylkesrådmannen vurderer Hubben som et unikt konsept som vil kunne gjøre skolen mer relevant for elevene gjennom praktisk læring og erfaring i Hubben. Tilbudet vil bidra til å styrke skoletilbudet for elevene i Hå gjennom å legge deler av undervisningen utenfor klasserommet. Å gi ungdommer mulighet til å mestre, ta ansvar for egen læring, samarbeide og lære på andre arenaer, vil etter fylkesrådmannens sin vurdering kunne bidra til at ungdommer får økt motivasjon til videre utdanning og yrkesvalg. Fylkesrådmannen vil rose Haugstad Møbel AS som bidrar til å legge til rette for praktisk læring i Hubben. Haugstad Møbel AS tar kostnader for leie av lokalene i den nedlagte fabrikken på Varhaug, bidrar med nødvendig utstyr samt i å etablere en gjenvinningsstasjon der elevene kan gjenskape utgåtte møbler som en del av opplæringen.

Prosjektet er godt forankret i et samarbeid mellom skole og næringsliv. Fylkesrådmannen vil følge prosjektet med tanke på overføringsverdi til andre kommuner i Rogaland.

Prosjektet det søkes om midler til er i tråd med retningslinjene for regionalt næringsfond. En eventuell ny søknad må sendes for 2022.

Konklusjon

Fylkesrådmannen anbefaler at kr 750 000 fordeles med kr 250 000 til Ryfylkealliansen, kr. 250 000 til Stavanger kommune og kr 250 000 til Hå kommune.

Gjenstående beløp til fordeling i 2021 er kr 2 050 000

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksframlegg

Arkivreferanse: 2019/44690- 17
Saksbehandler: Turi Kvame Lorentzen
Avdeling: Seksjon for næring

Årsrapport for Regionalt forskningsfond Rogaland 2020**Sakens gang**

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
26/2021	25.03.2021	Regional-, kultur- og næringsutvalget Fylkesutvalget Fylkestinget

Vedlegg:
1 **Årsrapport 2020 - Regionalt forskningsfond Rogaland**

Sammendrag

Regionalt forskningsfond Rogaland ble etablert 01.01.2020 i samsvar med regionreformen og politisk vedtak om at alle fylker skal ha et eget regionalt forskningsfond. 2020 har vært et etablerings- og oppstartsår, med politiske vedtak om styre, satstingsområde og handlingsplan, og utlysninger fra fondet.

RFF Rogaland har ikke hatt aktive utlysninger i 2020 på grunn av økonomiske forpliktelser knytte til 25 prosjekter som ble overført fra RFF Vestlandet til RFF Rogaland. Av de 25 prosjektene er 14 ferdigstilt i 2020.

Fondet publiserte desember 2020 utlysninger om støtte til forprosjekt og regionalt innovasjonsprosjekt med søknadsfrist i 2021.

Fylkesrådmannens innstilling

Årsrapporten for Regionalt forskningsfond Rogaland tas til orientering.

Inge Smith Dokken
fylkesrådmann

Rune Thele
avdelingssjef

Bakgrunn for saken

I samsvar med *forskriften om regionale forskningsfond* og tilskuddsbrevet fra Kunnskapsdepartementet skal alle regionale forskningsfond utarbeide en Årsrapport som skal sendes til Kunnskapsdepartementet og Forskningsrådet. Årsrapporten skal også til politisk behandling/orientering regionalt.

Problemstilling

Regionalt forskningsfond Rogaland er ett av fylkeskommunens økonomiske virkemidler som næringsseksjonen forvalter. Sekretariatet for fondet samarbeider tett med Forskningsrådet om IT verktøy, retningslinjer og praksis for utlysning og behandling av mottatte søknader. Regionale forskningsfond har vært et virkemiddel fra 2010, men det er først fra 2020 at Rogaland har et eget regionalt forskningsfond. De regionale forskningsfondene får midler til støtte til FoU prosjekter og administrasjon direkte fra Kunnskapsdepartementet.

Saksopplysninger

Regionalt forskningsfond Rogaland ble etablert 01.01.2020 i samsvar med regionreformen og politisk vedtak om at alle fylker skal ha et eget regionalt forskningsfond. 2020 har vært et etablerings- og oppstartsår, med politiske vedtak om styre, satstingsområde og handlingsplan, og utlysninger fra fondet, se sak 0040/20 og 0059/20.

RFF Rogaland har ikke hatt aktive utlysninger i 2020 på grunn av økonomiske forpliktelser knytte til 25 prosjekter som ble overført fra RFF Vestlandet til RFF Rogaland. Av de 25 prosjektene er 14 ferdigstilt i 2020. En del prosjekter fikk inntil 1 års utsettelse på grunn av Covid19.

De 14 prosjekter som har sluttrapportert i 2020 svarer at tildelte midler fra RFF Rogaland har vært utløsende for samarbeid med forskningsmiljø(er) og med bedrifter. Totalt 83% svarer at samtlige av prosjektets delmål er nådd, og alle svarer at oppsatte mål og delmål for prosjektet gjelder og at det ikke har vært endring i milepæler eller aktiviteter. Det er også svært positivt at 33% svarer at prosjektet er basert på et tidligere RFF-kvalifiseringsprosjekt/forprosjekt, og 17% at prosjektet er basert på et VRI-prosjekt. RFF Rogaland og VRI Rogaland har som målsetning at støtte til forprosjekt fra RFF Rogaland og VRI Rogaland skal gi resultater og grunnlag til å kunne søke om støtte til større FoU prosjekt til RFF Rogaland eller andre ordninger. Samlet svarer 62% at de planlegger å videreføre prosjektet i et hovedprosjekt. Av disse svarer 36% at de planlegger søknad til RFF Rogaland, 29% til Innovasjon Norge, 29% til Forskningsrådet og 7% til Horisont Europa.

Fondet publiserte desember 2020 utlysninger om støtte til forprosjekt og regionalt innovasjonsprosjekt med søknadsfrist i 2021.

Det vises til Årsrapporten for ytterligere informasjon om fondet og resultater fra prosjektene.

Fylkesrådmannens vurderinger

Årsrapporten for Regionalt forskningsfond Rogaland for 2020 er godkjent av styreleder for RFF Rogaland, og er sendt til Kunnskapsdepartementet og Forskningsrådet. Årsrapporten for Regionalt forskningsfond Rogaland for 2020 tas til orientering.

Konklusjon

Årsrapporten for Regionalt forskningsfond Rogaland tas til orientering.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksframlegg

Arkivreferanse:2021/13292- 1
Saksbehandler: May Endresen
Avdeling: Seksjon for næring

Eigersund kommune - søknad om utvidet status som omstillingskommune**Sakens gang**

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
29/2021	18.03.2021	Ungdommens fylkesråd
27/2021	25.03.2021	Regional-, kultur- og næringsutvalget Fylkesutvalget Fylkestinget

Vedlegg:

- 1 Handlingsplan 2021 omstillingskommunen Eigersund
- 2 Søknad om utvidet omstillingsstatus til 2024
- 3 Årsrapport 2020 Omstillingsprosjektet i Eigersund kommune

Sammendrag

Eigersund kommune søker om forlenget status som omstillingskommune fram til 2024.

Erfaringene fra omstillingsarbeidet i Eigersund er positive i forhold til arbeidsplassutvikling og prioritering av næringsutviklingstiltak og involverer i økende grad også de øvrige Dalanekommunene.

Fylkesrådmannen vurderer at en fortsettelse av omstillingsarbeidet kan bidra til å utvikle et bredere næringsliv og styrke Eigersund kommune både som en attraktiv nærings- og bostedskommune, og samtidig være en drivkraft til omstilling i hele Dalaneregionen

Fylkesrådmannens innstilling

Eigersund kommune defineres som omstillingskommune fram til 2024. Det forutsettes at de andre Dalanekommunene trekkes aktivt inn i tiltak i prosjektet for å kunne bidra til omstilling i hele regionen.

Ungdommens fylkesråds behandling av sak 29/2021 i møte den 18.03.2021:

Behandling**Trym Talgø Olsen fremmet to tilleggsforslag:**

1. Det forutsettes at en ungdom blir representert i omstillingsstyret for å sikre

ungdomsmedvirkning.

2. Det stilles større krav til en løpende dokumentasjon fra prosjektet slik at Rogaland fylkeskommune i større grad vet hva prosjektmidlene går til.

Votering

Forslag til vedtak med tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Eigersund kommune defineres som omstillingskommune fram til 2024. Det forutsettes at de andre Dalanekommunene trekkes aktivt inn i tiltak i prosjektet for å kunne bidra til omstilling i hele regionen.

2. Det forutsettes at en ungdom blir representert i omstillingsstyret for å sikre ungdomsmedvirkning.

3. Det stilles større krav til en løpende dokumentasjon fra prosjektet slik at Rogaland fylkeskommune i større grad vet hva prosjektmidlene går til.

Inge Smith Dokken
fylkesrådmann

Rune Thele
avdelingssjef

Bakgrunn for saken

Eigersund kommune søker om å få utvidet status som omstillingskommune i ytterligere 2 år fra 2022 fram til 2024.

Midlene til tiltak i definerte omstillingskommuner kommer fra Kommunal og moderniseringsdepartementet, etter søknad fra fylkeskommunen. Budsjettet for 2021 for omstillingsprosjektet i Eigersund er 3 millioner kroner.

Problemstilling

Eigersund kommune har vært definert som omstillingskommune siden 2017. Programmet kan vise til positive resultat. Selv om hjørnesteinsbedriften Aker Solutions Eigersund nå går bedre enn da omstillingsstatus ble innvilget, søker kommunen om å få utvidet status som omstillingskommune også for årene 2022 og 2023.

Saksopplysninger

Ordningen med omstillingskommuner er opprettet nasjonalt for å styrke arbeidet med å snu utviklingen i kommuner som er særlig hardt rammet av arbeidsledighet som følge av at hjørnesteinsbedrifter er nedlagt eller har gått til vesentlig innskrenking av kapasitet.

Eigersund kommune ble definert som omstillingskommune i 2017 etter at hjørnesteinsbedriften Aker Solutions Eigersund ble hardt rammet av konjunkturedgang. Statusen ble først innvilget for perioden fra 2017 til 2019, for deretter å bli forlenget av fylkestinget til å gjelde fram til og med 2021.

I vedtaket om utvidelse fra 2019 til utgangen av 2021, behandlet som del av økonomiplan 2019-2022, presiserer fylkestinget at tiltak i prosjektet skal åpnes for de andre Dalanekommunene så langt det lar seg gjøre;

«Eigersund kommune defineres som omstillingskommune fram til utgangen av 2021. Prosjektet rapporterer årlig til RKU og tiltak åpnes for Dalanekommunene så langt det lar seg gjøre»

Fylkesrådmannens vurderinger

Tilskuddet til omstillingskommunen skal benyttes til å styrke næringsgrunnlaget og medvirke til at det blir etablert nye arbeidsplasser. Omstillingsprogrammet i Eigersund kan dokumentere at siden oppstart har det bidratt til både nye arbeidsplasser (45) og sikring av ytterligere 99 arbeidsplasser.

Videre er et av kriteriene for måloppnåing at programmet bidrar til at kommunen får en mer variert næringsstruktur og styrket utviklingsevne. Omstillingen skal bidra til kunnskap og bevisstgjøring rundt viktigheten av næringsutvikling slik at dette blir en prioritert oppgave for kommuner og regioner. Programmet i Eigersund er godt forankret og har et eget omstillingsstyre med deltakere fra både kommune, næringsliv og andre lokale aktører. Handlingsplaner og rapporter legges fram for kommunestyret. Videre viser vurderinger at programmet har bidratt aktivt til å skape gode samarbeidsarenaer i næringslivet og mellom næringslivet og kommunen.

Verktøyene fra omstillingsarbeidet i Eigersund skal også skal kunne brukes i de andre kommunene i Dalaneregionen som ikke kvalifiserer til omstillingsstatus fordi hjørnesteinsbedriften ikke har vesentlig nedgang, men som likevel har utfordringer med tanke på ensidig næringsstruktur og næringsutvikling.

En slik økt satsing på omstilling i hele Dalaneregionen er i samsvar med Regionalplan for Dalane 2019-2030, vedtatt av fylkestinget 11.juni 2019.

Det siste året har omstillingsarbeidet i Eigersund tatt et mer regionalt fokus ved at de andre Dalanekommunene har vært invitert til å delta i ulike tiltak i prosjektet.

Næringslivet i Eigersund er fortsatt utsatt for konjunktursvingninger i petroleumssektoren og kommunen har lav arbeidsmarkedsintegrasjon i Sør-Rogaland på grunn av avstanden til byområdet på Nord-Jæren. Innovasjon Norges erfaring med omstillingsprogrammer tilsier at effekten ofte øker i siste halvdel av et 4 til 6 års program.

Fylkesrådmannen vurderer det derfor som hensiktsmessig å kunne fortsette omstillingsprosjektet selv om hjørnesteinsbedriften nå går bedre. Kommunen er fortsatt i en sårbar situasjon med et ensidig næringsliv og det vil være viktig ha tilstrekkelig tid til å kunne overføre tiltakene til ordinært næringsarbeid i kommunen og regionen.

Samtidig er det viktig å koble omstillingsprogrammet i Eigersund med øvrige omstillingsprosesser som foregår i Dalaneregionen. Dette gjelder særlig fylkeskommunens prosjekter «Smarte lokalsamfunn» og «Attraktive tettsteder», der både Lund og Sokndal deltar.

Prosjektene skal bidra til at steds- og næringsutvikling kan sees i sammenheng. I «Smarte lokalsamfunn» deltar allerede Lund kommune. Sokndal vil få tilbud om å delta fra høsten 2021. Bjerkreim og Sokndal kommune er invitert som pilotkommuner i prosjektet «Attraktive tettsteder»

Eigersund kommune kan gjennom omstillingsprogrammet bidra til en positiv utvikling i hele Dalaneregionen. Gjennom deltakelse av næringslivet fra alle kommunene i de ulike tiltakene i programmet, kan nettverk etableres, erfaringer deles og kunnskap bygges. Dette gjelder også mulighet for styrking av omstillingskompetanse i kommunene.

For å redusere sårbarhet og styrke Eigersund kommune som en attraktiv nærings- og bostedskommune, vurderes det som hensiktsmessig å fortsette arbeidet med å utvikle et bredere næringsliv gjennom å videreføre omstillingskommuneprogrammet i ytterlige 2 år.

Konklusjon

Fylkesrådmannen tilrår at Eigersund kommune forlenget sin omstillingsstatus til 2024. Det forutsettes at de andre Dalanekommunene trekkes aktivt inn i tiltak i prosjektet for å kunne bidra til omstilling i hele regionen.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksframlegg

Arkivreferanse: 2021/15856- 1
Saksbehandler: Heidi Skiffjell
Avdeling: Seksjon for næring

Søknad om omstillingsstatus - Sokndal kommune**Sakens gang**

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
28/2021	18.03.2021	Ungdommens fylkesråd
28/2021	25.03.2021	Regional-, kultur- og næringsutvalget Fylkesutvalget Fylkestinget

Vedlegg:

- 1 Konsekvensanalyse Sokndal kommune mars 2020
- 2 Søknad om omstillingsmidler fra Rogaland fylkeskommune

Sammendrag

Fylkesutvalget behandlet i møte 01.10.2019 en søknad fra Sokndal kommune om å gi kommunen omstillingsstatus. Det ble i fylkesutvalget gitt midler til gjennomføring av aktiviteter for en avklaringsfase som skulle finne ut om det må settes i gang ekstraordinære næringsutviklingstiltak over en lengre periode i Sokndal kommune, eller om situasjonen i hjørnesteinsbedriften Titania på det daværende tidspunkt befant seg i, var av en mer kortsiktig karakter. Fylkeskommunen engasjerte BDO AS for å gjennomføre en konsekvensanalyse av Sokndal kommune. Det foreligger nå en rapport som synliggjør den historiske utviklingen som har vært i Sokndal kommune, samt belyser konsekvensene ved frafall av arbeidsplasser i kommunen, og da i all hovedsak eventuelle frafall av arbeidsplasser i kommunens hjørnesteinsbedrift.

På bakgrunn av rapporten som foreligger, og i møter med kommunen, konkluderer fylkesrådmannen med at det på nåværende tidspunkt ikke gis omstillingsstatus til Sokndal kommune, men at Sokndal kommune deltar i omstillingsaktiviteter som gjennomføres i Eigersund kommune samt deltar i andre næringsutviklingstiltak som kan styrke nærings- og sysselsettingsaktiviteter i kommunen.

Fylkesrådmannens innstilling

Det gis på nåværende tidspunkt ikke omstillingsstatus til Sokndal kommune. Sokndal kommune oppfordres til å delta i omstillingsaktiviteter i Eigersund kommune samt vurdere andre nærings- og sysselsettingsaktiviteter som kan styrke næringsgrunnet i kommunen.

Ungdommens fylkesråds behandling av sak 28/2021 i møte den 18.03.2021:

Behandling

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Det gis på nåværende tidspunkt ikke omstillingsstatus til Sokndal kommune. Sokndal kommune oppfordres til å delta i omstillingsaktiviteter i Eigersund kommune samt vurdere andre nærings- og sysselsettingsaktiviteter som kan styrke næringsgrunnlaget i kommunen.

Inge Smith Dokken
fylkesrådmann

Rune Thele
avdelingssjef

Bakgrunn for saken

Sokndal kommune søkte våren 2019 Rogaland fylkeskommune om omstillingsstatus.

Fylkesutvalget behandlet søknaden i sak 0190/2019, og gjorde følgende vedtak: *«Det bevilges kr 250 000 til Sokndal kommune for gjennomføring av aktiviteter i en avklarings- og forstudiefase i samarbeid med næringsavdelingen i Rogaland fylkeskommune og Innovasjon Norge. Målet med arbeidet er å avklare om nåværende situasjon i Sokndal kommune er av kortsiktig karakter, eller om det må settes i gang ekstraordinære tiltak over en lengre periode*

I søknaden fra Sokndal kommune ble det blant annet oppgitt at arbeidslivet i Sokndal kommune i stor grad er knyttet opp mot bergverksdrift og derfor fremstår som ensidig i forhold til landsgjennomsnittet. Arbeidsledigheten var i mai 2019 på hele 8,1 prosent, noe som skyltes en ekstraordinær situasjon som rammet hjørnesteinsbedriften Titania, og som førte til mange permitteringer på dette tidspunktet.

For å omfattes av begrepet omstillingskommune er det flere kriterier som må oppfylles. Første fase i en søknad om å bli en omstillingskommune er å gjennomføre en avklaringsfase. Avklaringsfasen består av ulike aktiviteter, deriblant gjennomføring av en samfunnsmessig konsekvensanalyse. En samfunnsmessig konsekvensanalyse dokumenterer ulike områder som virker inn på nærings- og sysselsettingen i kommunen.

Rapporten *«Konsekvensanalyse for Sokndal kommune»* fra BDO AS er vedlagt saken.

Problemstilling

Søknad om omstillingsstatus i Sokndal kommune legges fram for politisk behandling

Saksopplysninger

Rogaland fylkeskommune har i samarbeid med Sokndal kommune og BDO AS gjennomført en avklaringsfase i Sokndal. Avklaringsfasen har i all hovedsak bestått av å gjennomføre en konsekvensanalyse av kommunen.

Arbeidet med omstilling i kommuner er beskrevet av Innovasjon Norge som en prosess med fire faser: 1) Avklaringsfase, 2) Strategifase, 3) Gjennomføringsfase, 4) Avslutningsfase. Fase 1-4 gjennomføres som regel over en periode på 4-6 år.

Fylkesutvalget skal nå ta stilling til om Sokndal kommune skal gis en endelig omstillingsstatus, dvs. om kommunen skal gis ekstraordinære økonomiske midler over flere år, for å styrke nærings- og sysselsettingsarbeidet i kommunen.

Eigersund kommune er per dags dato eneste kommune i Rogaland som har omstillingsstatus.

Fylkestinget gjorde 11.12.2018 følgende vedtak om omstilling i Eigersund: *«Eigersund kommune defineres som omstillingskommune fram til utgangen av 2021. Prosjektet rapporterer årlig til RKU og tiltak åpne for Dalanekommunene så langt det lar seg gjøre. Finansieringen av omstillingsprosjektet vurderes i forbindelse med økonomiplanen 2020-2023 i dialog med Eigersund kommune og lokalt næringsliv»*

Eigersund kommune har søkt om utvidet omstillingsstatus, ut 2023.

Avklaringsfasen i Sokndal kommune startet med et møte mellom Rogaland fylkeskommune, BDO AS og representanter fra administrasjonen i Sokndal kommune, deriblant rådmann, ordfører og næringsansvarlig. Møte omhandlet nåværende og framtidig arbeid for å styrke nærings- og sysselsettingsarbeidet i kommunen, og en generell samtale om behovet for en eventuell omstillingsstatus. Det ble også gjennomført møte med hjørnesteinsbedriften Titania.

Det ble utarbeidet en konsekvensanalyse for Sokndal kommune. Sluttresultatet fra dette arbeidet foreligger i vedlagt rapport *Konsekvensanalyse for Sokndal kommune*.

Formålet med analysen er å synliggjøre den historiske utviklingen som har vært i Sokndal kommune, samt belyse konsekvensene ved frafall av arbeidsplasser i kommunen, og da i all hovedsak eventuelt frafall av arbeidsplasser i kommunens hjørnesteinsbedrift. Eventuelt frafall av arbeidsplasser i kommunens hjørnesteinsbedrift har avgjørende betydning for å tildele omstillingsstatus. Innholdet i rapporten bygger på elementene som skal inngå i en samfunnsmessig konsekvensanalyse for områder som søker omstillingsstatus.

En samfunnsmessig konsekvensanalyse dokumenterer omstillingsområdets nærings- og sysselsettingsutvikling, i tillegg til demografiske forhold som fraflytting, tilflytting, utdanning, pendling, alders- og kjønnsfordeling i området de 10 neste årene. Analysen gir en prognose for utviklingen de kommende 10 år. I tillegg skal framskriving av kommunens økonomi utarbeides.

Fylkesrådmannen viser til vedlagt rapport for detaljer i analysen, men vil her gi de viktigste funnene som er oppsummert i kapittel 6 i rapporten:

- Framskrivingene for Sokndal kommune frem mot 2025 og 2030 indikerer en stabil utvikling eller vekst i befolkningen. Trenden er allikevel at man vil få en eldre befolkning og færre i yngre aldersgrupper.

- Forsørgelsesbyrden i kommunen er høy, sammenlignet med andre kommuner i Rogaland. Dette knytter seg blant annet til andel uføretrygdede og arbeidsledig ungdom.
- Utdanningsnivået i Sokndal kommune er betydelig lavere sammenlignet med andre kommuner i Rogaland.
- Kommunen har en god del utpendling til nabokommuner, men scorer likevel lavt på arbeidsmarkedsintegrasjon sammenliknet med andre kommuner i fylket.
- Næringsstrukturen i Sokndal er relativt ensidig, samtidig som at næringslivet er sterkt naturbasert. Dette gjør kommunen sårbar for næringsmessige endringer.

Oppsummert sies det i rapporten, side 24, at det kan se ut til at de underliggende trender i befolkningen er negativt med utflytting, færre unge og økt andel eldre. Dette sammen med stor andel uføretrygdede og arbeidsledig ungdom kan gjøre utviklingen krevende for kommunen. Sysselsettingen har gått ned, og man er sårbar for utviklingen i hjørnesteinsbedriften. Ved forvitring av næringslivet vil også noe av grunnlaget for Sokndal bli borte. Ser man fremover, vil det være viktig at Sokndal kommune forsterker og tilrettelegger for vekst i eksisterende næringsliv, og nye aktiviteter for å etablere en bredere næringsstruktur.

Dersom fylkeskommunen ønsker å innvilge omstillingsstatus for Sokndal kommune, må det søkes Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) om midler til oppfølging innen april 2021. KMD stiller strenge krav til vurderingene, som må kunne dokumentere en betydelig nedgang i antall sysselsette.

Fylkesrådmannens vurderinger

Etter fylkesrådmannens vurderinger gir avklaringsfasen og gjennomføring av en samfunnsmessig konsekvensanalyse i Sokndal kommune et grunnlag for å vurdere omstillingsbehovet i kommunen, og om kommunen bør få omstillingsstatus. Analysen kan i tillegg være et viktig kunnskapsgrunnlag for videre arbeid med nærings- og sysselsettingsaktiviteter i kommunen.

Sokndal kommune er en kommune med ensidig næringsstruktur og så lenge det går godt, spesielt i hjørnesteinsbedriften, vil arbeidsledigheten være relativt lav i kommunen. Det kan derimot plutselig skje ting som kan endre situasjonen, noe man erfarte i kommunen våren 2019, da Titania AS opplevde en markedssvikt som resulterte i at selskapet måtte permittere nesten alle ansatte i tre-fire måneder. Det viste seg at situasjonen som oppstod var av kortvarig karakter, og at selskapet i dag er tilbake i ordinær drift. Det er i dag ingenting som tyder på at hjørnesteinsbedriften vil oppleve en langvarig situasjon med lav, eller liten produksjon, og at behovet for arbeidskraft vil bli kraftig redusert de neste årene.

Omstillingsstatus vurderes blant annet med hvordan den langvarige situasjonen blir for hjørnesteinsbedriften, da omstilling i stor grad gis til kommuner som har store hjørnesteinsbedrifter. Fylkesrådmannen vil likevel presisere at sysselsettingssituasjonen for kommuner med hjørnesteinsbedriften er sårbar.

Fylkesrådmannen vurderer, basert på avklaringsfasen, at Sokndal kommune per dags dato ikke kvalifiserer til omstillingsstatus. Dette baseres på den stabile situasjonen i hjørnesteinsbedriften samt antall sysselsatte i kommunen. Fylkesrådmannen vil likevel presisere viktigheten av å prioritere arbeidet med å styrke nærings- og sysselsettingsarbeidet i kommunen. I dette arbeidet kan fylkeskommunen spille en viktig rolle som medspiller og pådriver sammen med kommunen. Fylkesrådmannen vil gi noen eksempler på aktiviteter som bør ha fokus i et videre arbeid:

- Kommunen bør i større grad knytte seg opp mot omstillingsaktivitetene som gjennomføres i Eigersund kommune.
- Fylkeskommunen har igangsatt et innovasjonsprogram i samarbeid med klyngen Nordic Edge og Design og arkitektur Norge (DOGA). Innovasjonsprogrammet omfatter steds- og næringsutvikling rundt «Smarte og bærekraftige lokalsamfunn» og skal finne fram til aktuelle innovasjonsprosjekter i distriktskommuner, basert på kommuners lokale fortrinn. Sokndal kommune vil få invitasjon til å delta i dette innovasjonsprogrammet fra høsten 2021.
- Sokndal kommune er invitert som 1 av 6 pilotkommuner i prosjektet «Attraktive tettsted» i regi av regionalplanavdelingen.
- Nåværende strategiske næringsplan er etter fylkesrådmannens vurderinger foreldet og bør fornyes og spisses mot utfordringer kommunen har, jf. konsekvensanalysen.
- Sokndal kommune hadde omstillingsstatus i perioden 1997 til 2002 og gjennomførte et omfattende omstillingsprogram. Kommunen bør vurdere om det er aktiviteter fra denne omstillingsperioden som kan gjennomføres på nytt. En vurdering av aktiviteter fra denne perioden kan knyttes opp om en eventuell fornyelse av en næringsplan for kommunen. Kommunen kan søke om midler fra fylkeskommunens regionale næringsfond til et slikt arbeid for å styrke et slikt arbeid.
- Dalane utdanningssenter har fått status som kompetansepilot i perioden 2020-2022. Kompetansepiloten vil gjennomføre ulike kompetansetiltak. Næringslivet i Sokndal og Lund er målgrupper i piloten.

Konklusjon

Det gis ikke omstillingsstatus til Sokndal kommune på nåværende tidspunkt.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksframlegg

Arkivreferanse: 2021/16605- 1
Saksbehandler: May Endresen
Avdeling: Seksjon for næring

Nærings- og innovasjonsstrategi for Rogaland - konkretisering og gjennomføring.**Sakens gang**

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
29/2021	25.03.2021	Regional-, kultur- og næringsutvalget Fylkesutvalget Fylkestinget

Vedlegg:

1	Modell for samarbeid
2	Innspill oppsummert
3	Lengre innspill - strategi

Sammendrag

Nærings- og innovasjonsstrategi for Rogaland ble vedtatt i desember 2020. En del av vedtaket var at fylkesrådmannen skulle legge fram sak før sommeren 2021 hvor arbeidet med strategien ble konkretisert. Konkretiseringsprosessen pågår nå og fylkesrådmannen gjør i saken rede for status i arbeidet. Dette innbefatter en modell for samarbeid og involvering, og forslag til videre arbeidet innenfor satsingsområdene ren energi og maritim fremtid, mat, reiseliv og opplevelser og smarte samfunn.

Arbeidet følger fortsatt metodikken smart spesialisering og en rekke aktører har gitt innspill til opplegget som presenteres i saken. Utgangspunkt for forslaget til organisering av det videre arbeid er at fylkeskommunen skal legge til rette for strukturert dialog og samarbeid mellom ulike aktører i hele fylket og dermed være med på å stimulere til utvikling av næringsmuligheter innenfor de vedtatte prioriterte satsingsområdene. De vedtatte satsingsområdene i strategien skal legge føringer for prioriteringer i forvaltning av fylkeskommunens virkemiddelapparat.

Fylkesrådmannens innstilling

Prosess for konkretisering og gjennomføring av nærings- og innovasjonsstrategien vedtas.

Inge Smith Dokken
fylkesrådmann

Rune Thele
avdelingssjef

Bakgrunn for saken

Fylkestinget vedtok i desember 2020 nærings- og innovasjonsstrategi for Rogaland. Strategien er fylkeskommunens verktøy for en dynamisk og kunnskapsbasert næringsutvikling. Arbeidet med utarbeidelse av strategien fulgte metodikken smart spesialisering og hadde bred involvering. Prosessen med å få plass en modell for operasjonalisering og konkretisering av strategien følger samme metodikk. Status i arbeidet og forslag til videre organisering og fremdrift presenteres her.

Problemstilling

Modell for konkretisering og gjennomføring av nærings- og innovasjonsstrategien for Rogaland legges frem for politisk behandling.

Saksopplysninger

Fylkestinget behandlet i sak 141/2020 nærings- og innovasjonsstrategi og fattet følgende vedtak:

Nærings- og innovasjonsstrategien for Rogaland vedtas.

Det må i arbeidet med handlingsplan være fokus på hvordan de ulike regionene i fylket kan tiltrekke seg kapital i ny næringsvirksomhet i utviklings- og kommersialiseringsfasen.

Internasjonalisering er også et tema som må vies oppmerksomhet i handlingsplanen.

I det videre arbeidet med utvikling av strategi og handlingsplan skal det samarbeides tett med næringslivet og FoU miljøene. Fylkestinget ber om at strategien ses i sammenheng med det pågående arbeidet med organisering av det regionale samarbeidet om næringsutvikling i fylket, hvor de ulike bo- og arbeidsmarkedene blir hensyntatt, med konkrete satsinger de neste årene. Fylkesrådmannen bes legge frem en sak før sommeren 2021 hvor arbeidet med strategien konkretiseres.

I tråd med vedtaket til fylkestinget presenteres her forslag til videre arbeid med konkretisering og gjennomføring av strategien.

Nærings- og innovasjonsstrategiens vedtatte prinsipper er at fylkeskommunen skal være en pådriver for omstilling- og endringsvilje. Fylkeskommunen skal videre bidra til koordinering og samarbeid og legge til rette for kompetanseoppbygging i hele fylket. Forslaget til konkretisering og gjennomføring bygger på disse prinsippene.

Forslaget er utarbeidet i tråd med metodikken smart spesialisering. Alle aktørene som så langt er tiltenkt en rolle i gjennomføringen er forspurt om de ønsker å delta i det videre arbeidet og gitt mulighet for innspill. Innspillene er vurdert og eventuelt ivaretatt i forslaget som presenteres. En komplett oversikt over innspill er vedlagt saken. Forslaget til deltakere er ikke endelig eller uttømmende, men vil justeres og videreutvikles i takt med konkretisering og gjennomføring av det videre arbeidet. Modellen inneholder ikke konkrete mål, mandat eller detaljer. Dette skal utarbeides sammen med de involverte aktørene, i tråd med metodikken.

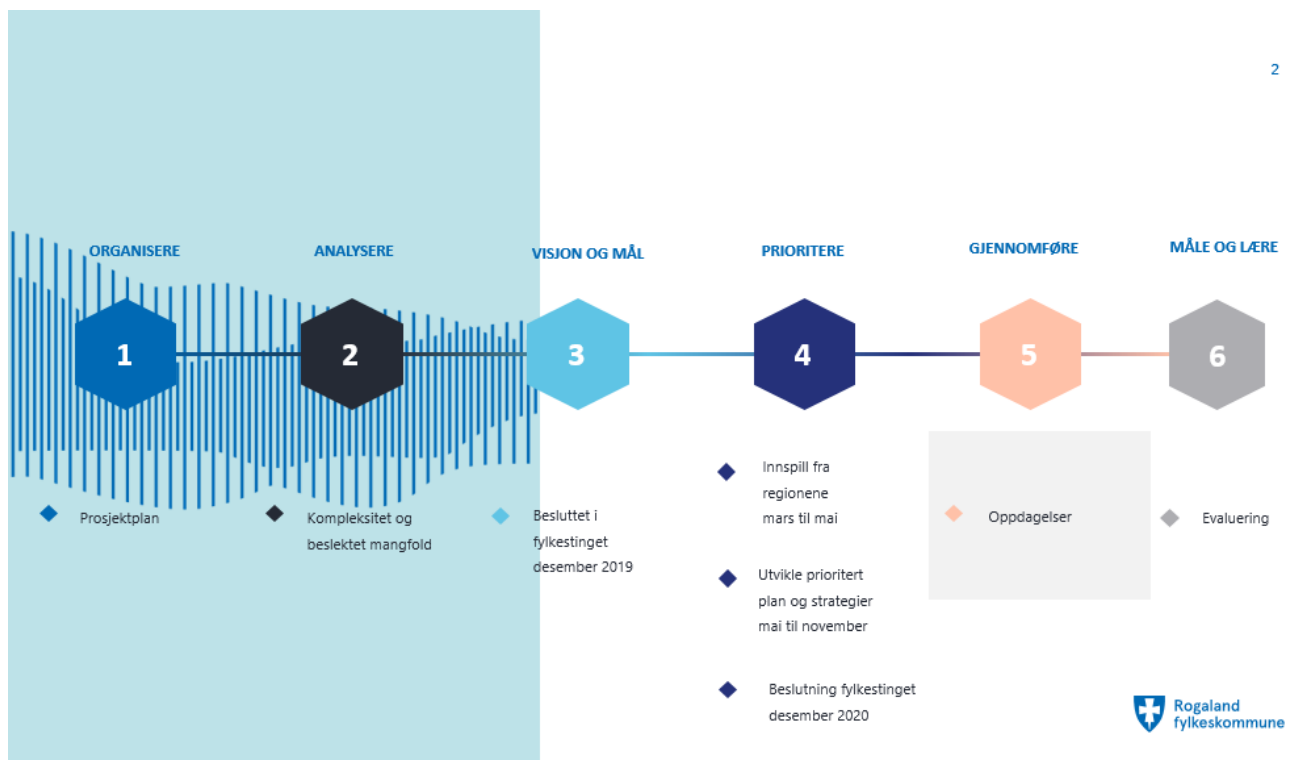
Nærings- og innovasjonsstrategien er ikke tidsbegrenset, men skal i henhold til metodikken smart spesialisering evalueres og justeres underveis.

Modell for partnerskap og samarbeidsfora

Fylkeskommunen skal koordinere, samarbeide og være en pådriver for næringsutvikling i Rogaland. Slik ønsker fylkeskommunen å stimulere til økt samarbeid mellom kommunene, næringslivet, klyngene og academia og bidra til å støtte opp under nye muligheter. Målsettingen er å tilrettelegge for felles retning for tiltak og virkemidler, deling av informasjon og erfaringer, og motivere til deltakelse i strategiske allianser regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Dette er gjenspeilt i prinsippene i nærings- og innovasjonsstrategien; kompetanse, omstillings- og endringsvilje og koordinering og samarbeid.

Alle aktørene som er omtalt i modellen er spurt om de ønsker å delta og gitt mulighet for å gi innspill til modellen. Responsen er positiv, fylkesrådmannen har hatt dialog med flere i forkant av innspill og følger opp de som har bedt om ytterligere informasjon. Tilbakemeldingene i sin helhet følger som vedlegg til saken.

Enkelte har etterspurt mandat for de ulike partnerskap/samarbeidsfora. Smart spesialisering er en annen metodikk enn annet planarbeid og har derfor ikke samme formelle organisering. For å sikre nødvendige avklaringer og struktur, vil imidlertid dialogen starte i de ulike fora så snart den foreslåtte modellen er vedtatt i fylkeskommunen, slik at aktørene sammen med fylkeskommunen kan bli enige om innhold og konkret samarbeidsform. Dette er også skissert for aktørene i invitasjonen. Informasjon omkring utvikling og gjennomføring av prosjekter og satsinger innenfor de 4 vedtatte satsingsområdene ren energi og maritim framtid, mat, reiseliv og opplevelse og smarte samfunn, vil være sentralt her.

I tråd med prinsippene foreslås en modell som tar utgangspunkt i å videreføre allerede etablerte partnerskap og møteplasser i fylket, samtidig som det foreslås noen nye. Hensikten er å initiere til strukturert samarbeid som kan bidra til å legge til rette for ønsket næringsutvikling i hele fylket. Modellen ivaretar også enkelte av de funksjoner som tidligere ble

ivaretatt av Greater Stavanger. Skisse som viser modellen slik den nå foreligger, er vedlagt saken. Den er justert etter innspill fra inviterte aktører.

De foreslåtte partnerskapene for samarbeid er;

Næringsrådet

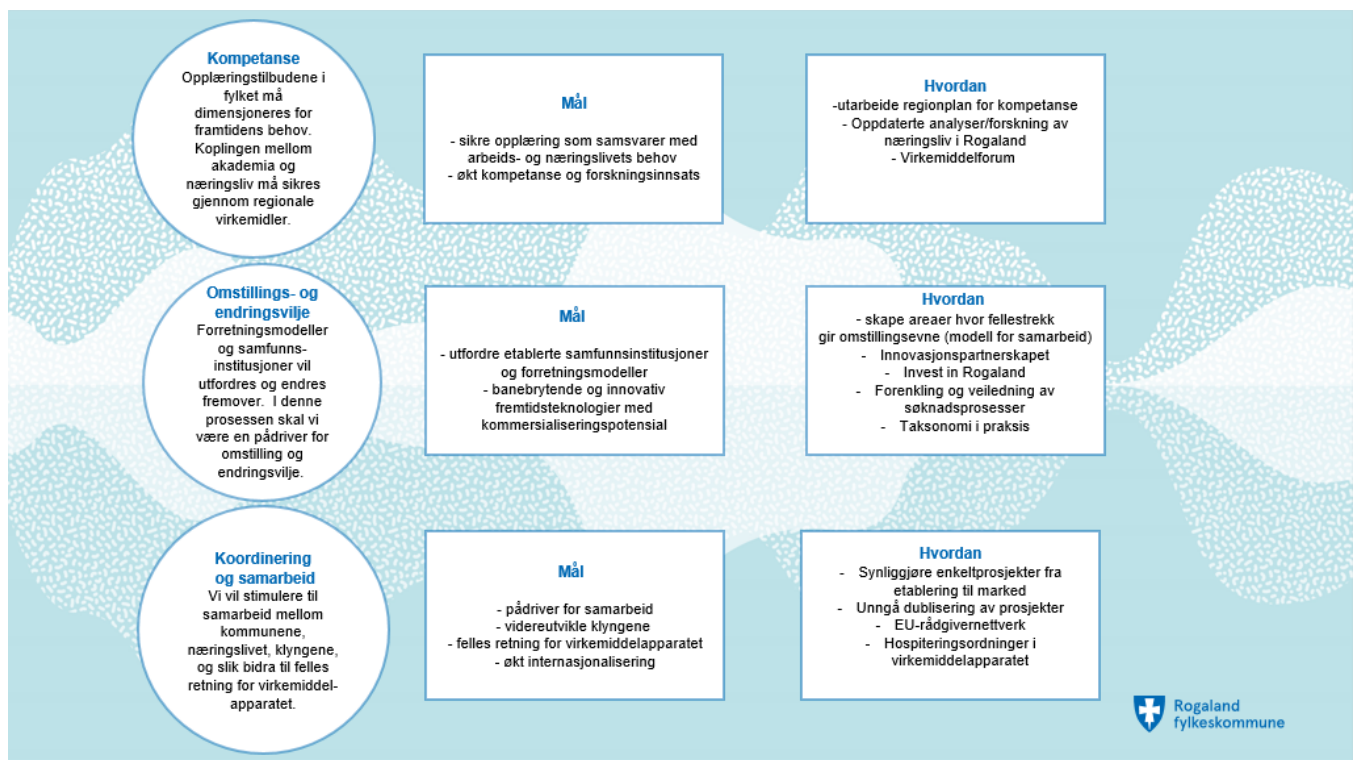
For å sikre et samarbeid hvor politisk- og administrativ ledelse fra de ulike bo- og arbeidsregionene i fylket kan delta, foreslås at det etableres et felles næringsråd bestående av politiske representanter fra de allerede eksisterende samarbeidskonstellasjonene; Dalanerådet, Jærrådet, Ryfylkerådet og Haugalandet, samt storbyregionen på Nord-Jæren. Kommunedirektører og næringssjefer er tenkt invitert inn som observatører. Dette vil være en ny møteplass. Det foreslås halvårslige møter.

Næringsforum

Dette er en eksisterende møteplass, et forum for erfaringsutveksling og tematiske diskusjoner mellom alle næringssjefer/ansvarlige for alle kommuner i fylket. Her inviteres også de kommunale næringsutviklingsselskapene Haugaland Vekst og Ryfylke IKS til å delta. Stavangerregionens Europakontor deltar for å sikre internasjonaliseringsaspektet og kobling mot muligheter i Europa. Forumet har kvartalsvis møter.

Regionalt partnerskap

Dette er et eksisterende partnerskap for samordning av virkemidler. Her deltar fylkeskommunen, Innovasjon Norge, SIVA, Norges Forskningsråd og Statsforvalteren for å drøfte mulig samordning og prioritering av eksisterende virkemidler. Partnerskapet har kvartalsvis møter og arbeider med konkretisering av prinsippene i nærings- og innovasjonsstrategien. Partnerskapet har foreløpig skissert følgende konkretisering som jobbes videre med i tiden fremover:

Innovasjonspartnerskapet

Det foreslås å etablere et nytt, utvidet innovasjonspartnerskap der en rekke aktører inviteres med for å legge til rette for erfaringsutveksling og dialog knyttet til regions

potensiale/muligheter og utfordringer. I tillegg til næringsklyngene, næringshagene, inkubatorene, næringsforeningene, Universitets- og høyskolene, forskningsmiljøene, NHO, LO, NAV, KS, omstillingskommuner og Stavangerregionens Europakontor, inviteres også deltakerne i det regionale partnerskapet med. Det foreslås halvårlige møter.

Konkretisering av arbeidet innenfor satsingsområdene

Satsingsområdene i strategien tar utgangspunkt i fylkets fortrinn innenfor de innovasjons- og samarbeidsområdene som mest sannsynlig vil kunne styrke fylkets næringsutvikling; Ren energi og maritim framtid, mat, reiseliv og opplevelse og smarte samfunn. I arbeidet med operasjonalisering er hensikten å få til koblinger mellom eksisterende initiativ innenfor det enkelte satsingsområdet. Målsettingen er å bidra til erfarings- og kunnskapsutveksling og stimulere til drøfting og iverksetting av mulige nye aktiviteter, tiltak og prosjekter.

Fylkeskommunens rolle er å få med ulike aktørgrupper og derigjennom legge til rette for økt dialog og samarbeid som skal gi felles satsinger og konkrete prosjekter. Slik skal arbeidet med gjennomføring av strategien aktivt støtte opp under og styrke nye muligheter ved å tilrettelegge tiltak og virkemidler, informere og mobilisere til deltakelse i strategiske allianser og internasjonale prosjekt. Arbeidet så langt har dreiet seg om å identifisere og invitere aktører til å delta. I tillegg er noen hovedsatsinger og prosjekter innenfor hvert av områdene identifisert enten basert på strategien eller innledende dialog med samarbeidsparter. Forslaget er ikke utfyllende, men skal videre bearbeides og utvikles sammen med de involverte aktørene. Både deltakere og satsinger/prosjekter skal kunne justeres underveis.

Status for satsingsområdene

Ren energi og maritim fremtid

Fokusområder er grønn vekst, vindenergi og kraftkrevende energi. En rekke aktører er forespurt om de ønsker å delta i arbeidet;

Maritimt forum Haugalandet, Maritim cleantech klyngen, Haugaland Vekst, Norwegian Offshore Wind klyngen, klyngen Norwegian Energy Solutions, Solenergi klyngen, Energy Innovation, New Kaupang, Høyskolen på Vestlandet, RENergi og Energihovedstaden. Basert på tilbakemeldinger vi har mottatt er forslaget at gruppen utvides og at også Egersund Energy Hub og NORCE inviteres med. Ytterligere utvidelser vil naturlig kunne skje når gruppen samles, det konkrete arbeidet starter og eventuelle prosjekter settes i gang.

Mat

Et viktig første fokusområde innenfor dette satsingsområdet er utarbeidelse av matstrategi for Rogaland. Relevante virkemidler og satsinger fra Regionalplan landbruk, Regionalplan sjøareal/havbruk og strategi for bioøkonomi skal samordnes og inngå i strategien.

Det er fastsatt at fylkeskommunen skal stimulere til vekst i både landbruk og havbruk og utnytte synergi for å skape nye forretningsmuligheter. Videre er det en målsetting at Rogaland skal videreutvikle helhetlig verdikjeder fra jord og fjord til bord.

I tilbakemeldingene vi har mottatt på forslaget til deltakelse understrekte flere aktører behovet for å få sterkere deltakelse fra blå sektor. Forslaget til deltakere er justert i henhold til dette. I utgangspunktet var følgende aktører invitert inn i arbeidet: Statsforvalteren, Innovasjon Norge, Bondeorganisasjonene, Biorådet, Kompetansenettverk for lokalmat, Det norske måltid og Gladmat.

Deltakerlisten er etter innspill utvidet for å få med representanter fra hele verdikjeden både fra blå- og grønn sektor (fôrproduksjon, utstyrleverandører, FoU og produksjon). Blant annet er den blå næringsklyngen Stiim Aquacuster og Blue Planet invitert med i det videre arbeidet. I tilbakemeldingene blir også folkehelseaspektet av mat tatt opp. Dette er i tråd med føringene i den nye strategien «Matnasjonen Norge» fra Landbruks- og matdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet.

Reiseliv og opplevelse

Det er et mål å utvikle et helårlig bærekraftig reiseliv i Rogaland. Gründere og etablerere i reiselivsbransjen skal gis best mulige forutsetninger.

Som et utgangspunkt er destinasjonsselskapene i fylket invitert til å delta i arbeidet innenfor satsingsområdet sammen med Lysefjorden utvikling, Magma Geopark, turistforeningene, Hotellhøgskolen UiS, Virke reiseliv, NHO reiseliv, Suldal vekst og Museum Stavanger. Haugaland Museene er tatt med som aktør i den justerte modellen. Andre innspill om øvrige regionmuseer og relevante kulturinstitusjoner vil bli inkludert i relevante prosjekter.

Smarte samfunn

Fylkeskommunen ønsker å bidra til å skape konkurransefortrinn gjennom smarte byer og lokalsamfunn «Smarte Rogaland». Målsettingen er å være en pådriver for å utnytte mulighetene ved digital teknologi til å forbedre, fornye og skape bedre og mer effektive tjenester. Aktuelle samarbeidsaktører er: Nordic Edge, UiS, Smartbyklyngen, Smartbyen Stavanger. Innenfor dette området er det allerede et tett samarbeid med Nordic Edge, blant annet i prosjektet smarte og bærekraftige samfunn der en rekke distriktskommuner i fylket er involvert. Samarbeidet bygger på det Nasjonale veikartet for smart byer og samfunn. Prosjektet som pågår er et pilotarbeid og arbeidet omtales allerede i flere sammenhenger nasjonalt som «Rogalandsmodellen».

Digital tvilling er et annet identifisert samarbeidsområde, hvor fylkeskommune for tiden vurderer Bussveien som et konkret prosjekt i piloten. Basert på innspill vil et tettere samarbeid med Haugesund og Karmøy kommuner bli innledet her.

Andre mulige samarbeidstema og aktører som er nevnt i tilbakemeldinger er smarte havner (Karmsund havn, Risavika/Stavanger havn) og smart helse med næringsklyngen Norwegian Smart Care Cluster. Innspill om flere aktører vil eventuelt bli inkludert i relevante prosjekter.

Årskonferanse

Storbyregionen vedtok høsten 2020 som del av omorganiseringen av næringsarbeidet i regionen, å videreføre årskonferansen som Greater Stavanger hadde hatt ansvar for. Fylkeskommunen ser det som hensiktsmessig å legge til rette for en samlet møteplass for hele Rogaland og vil derfor i samarbeid med storbyregionen arrangere årskonferansen for 2021. Det planlegges en fysisk konferanse i november.

Videre fremdrift

Nærings- og innovasjonsstrategien har fastsatt strategiske satsingsområder. Basert på metodikken «smart spesialisering» legges det nå opp til en bred involvering for å klargjøre prosess, modell, aktører og prioriterte prosjekter for implementeringen av strategien. I smart spesialiserings terminologi betegnes dette som «felles oppdagelsesprosesser»

Universitetet i Stavanger deltar sammen med 7 europeiske universitet i forskningsprosjektet «POLISS. Policies for smart specialisation». Som del av dette prosjektet vil 2 Ph.d.-studenter følge erfaringer og resultat fra Rogaland fylkeskommune sin bruk av smart spesialisering som verktøy for nærings- og innovasjonsutvikling. Målsettingen for forskningsprosjektet er å bidra til forbedring av EU sin smart spesialiseringspolitikk- og retningslinjer.

Fylkesrådmannen vil komme tilbake til fylkestinget med årlig rapportering av fremdrift og eventuelt behov for justeringer.

Fylkesrådmannens vurderinger

Nærings- og innovasjonsstrategiens vedtatte visjon er å bidra til innovasjon for bærekraftig verdiskaping i hele fylket. Den skal være et verktøy for en dynamisk og kunnskapsbasert næringsutvikling bygget på regionenes fortrinn. Dette er i tråd med målet om at fylkeskommunen skal ta en rolle som aktiv og stimulerende samfunnsutvikler. Målet er å forenkle og samskape løsninger for fremtiden. De vedtatte satsingsområdene i strategien skal legge føringer for prioriteringer i forvaltning av fylkeskommunens virkemiddelapparat.

Bruk av smart spesialisering som metodikk er en ny og annen måte å jobbe på enn tradisjonelle regionale planer og handlingsplaner. Strategi, konkretisering og gjennomføring skal kunne endres i takt med behov som oppstår og erfaringer som høstes underveis i arbeidet. Målsettingen er at det skal gi fylkeskommunen et verktøy for å styrke samfunnsutviklerrollen på næringsutviklingsfeltet. Kompetansen bygges og videreutvikles i næringsseksjonen for å kunne håndtere prosessen og oppfølging av modellen som skissert i saken. I konkretiserings- og gjennomføringsfasen vil det hele tiden være søkelys på å justere kurs og involvering av deltakere i henhold til erfaringer underveis og prosjekter som etableres.

Fordi dette er ny måte å arbeide på, mener fylkesrådmannen at man må ha tiltro til prosessen og akseptere at det tar tid å finne formen på arbeidet. Arbeidet skal i mye større grad enn tidligere, gjøres sammen med andre. Det må derfor ikke være for mange detaljerte føringer for arbeidet, og det må være rom for å justere etter innspill og vurderinger underveis.

Konklusjon

Forslaget til modell for operasjonalisering og gjennomføring av nærings- og innovasjonsstrategien som er utarbeidet skal være et verktøy for at fylkeskommunen skal kunne koordinere, samarbeide og være en pådriver for næringsutvikling i hele fylket. Modellen må videreutvikles og konkretiseres sammen med de involverte aktørene.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksframlegg

Arkivreferanse: 2021/16631- 1
Saksbehandler: Iver Jan Leren
Avdeling: Seksjon for næring

Travel Like The Locals - vurdering av prosjekt**Sakens gang**

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
30/2021	18.03.2021	Ungdommens fylkesråd
19/2021	24.03.2021	Samferdselsutvalget
30/2021	25.03.2021	Regional-, kultur- og næringsutvalget
		Fylkesutvalget
		Fylkestinget

Sammendrag

Rogaland fylkeskommune har vært deltaker i prosjektet Travel Like The Locals siden 2019, uten at prosjektet har kommet i gang i Rogaland. Prosjektet og tilhørende løsninger er dårlig tilpasset Rogaland, i tillegg til at teknologien er erstattet og forbedret med andre løsninger som reiseplanleggeren til Kolumbus og EnTur, som er den nasjonale statlige reiseplanlegger og betalingsløsning som fungerer over kommune og fylkesgrenser.

En vurdering av prosjektet Travel Like The Locals legges frem for politiske behandling. Fylkesrådmannen anbefaler at prosjektet avsluttes i Rogaland fylkeskommune.

Fylkesrådmannens innstilling

- 1) Rogaland fylkeskommune melder seg ut av prosjektet Travel Like The Locals.
- 2) Midler avsatt til prosjektet i vedtatt budsjett for økonomiplanperioden 2021-2024 omdisponeres til andre reiselivstiltak

Ungdommens fylkesråds behandling av sak 30/2021 i møte den 18.03.2021:

Behandling**Votering**

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

- 1) Rogaland fylkeskommune melder seg ut av prosjektet Travel Like The Locals.
- 2) Midler avsatt til prosjektet i vedtatt budsjett for økonomiplanperioden 2021-2024 omdisponeres til andre reiselivstiltak

Samferdselsutvalgets behandling av sak 19/2021 i møte den 24.03.2021:

Behandling

Jarle Bø, Sp fremmet følgende **alternativt forslag på vegne av Sp, Høyre, MDG, KRF og Rødt**:

1. Rogaland Fylke er positive til å vidareføre konseptet Travel Like The Locals, forutsett eit samarbeid med Vestland og Møre og Romsdal.
2. Rådmannen bes komma tilbake med ei sak der ein ser på løysingar for dei praktiske og tekniske utfordringane, som er beskriven i saka.

Votering:

Bøs forslag ble vedtatt med 8 stemmer (Høyre, Sp, KrF, MDG og Rødt) mot 7 stemmer (Ap, FrP, FNB og V) som ble avgitt for innstillingen.

Vedtak

1. Rogaland Fylke er positive til å vidareføre konseptet Travel Like The Locals, forutsett eit samarbeid med Vestland og Møre og Romsdal.
2. Rådmannen bes komma tilbake med ei sak der ein ser på løysingar for dei praktiske og tekniske utfordringane, som er beskriven i saka.

Inge Smith Dokken
fylkesrådmann

Rune Thele
avdelingssjef

Bakgrunn for saken

Fylkesutvalget vedtok i sak 169/2018 å takke ja til deltakelse i Travel Like The Locals (TLTL) fra Hordaland og Sogn og Fjordane. Rogaland fylkeskommune bevilget kroner 300 000 i støtte til satsingen. Prosjektet ble igangsatt i Møre og Romsdal fylkeskommune i 2016, og hadde som mål å tilby en enkel løsning for turister som ønsket å reise kollektivt. Prosjektet syr sammen de mest populære reiserutene i områdene som kan bestilles på nett. Kunder kjøper en billett for hele reisen, selv om det er behov for å bytte transportmiddel underveis.

Prosjektet var ved oppstart organisert slik at det krevde både utviklerkompetanse og salg av produktet i det enkelte fylket. Det ble beskrevet en løsning i saken, hvor destinasjonsselskapene skulle bidra med å identifisere rundturer som ville være særlig attraktive for turistene. Selskapet Trekksoft skulle levere den tekniske tjenesten, og turistkontoret på Voss eide lisensene. Turistkontoret hadde i den forbindelse ansvar for arbeidet med å legge inn all informasjon og å oppdatere informasjonen som gjaldt Vestland og Rogaland. Lisenskostnadene ble delt mellom Rogaland fylkeskommune og Vestland fylkeskommune. Det var mer arbeid enn turistkontoret på Voss hadde sett for seg, og det ble solgt få turer i både 2019 og 2020. De valgte derfor å trekke seg fra prosjektet. Lisensen er nå eid av Møre og Romsdal fylkeskommune, mens Vestland fylkeskommune gjør en større del av arbeidet selv i tillegg til å betale en del av lisensen.

Saken ble fremlagt til politisk behandling i fylkesutvalget 25. september 2018. I saken påpekes det at "de administrative ressursene innen satsingsområdet reiseliv i alle de tre fylkene er presset. Forslaget til god fremdrift kan derfor være et prosjekt der fylkene innvilger midler til en koordinator, som kan kople samferdsel og reiseliv". Turistkontoret på Voss hadde denne koordinatorjobben på vegne av Rogaland og Vestland fylkeskommuner.

I fylkestinget 23.februar 2021 ble det i sak 5/2021 vedtatt følgende tilleggspunkt:
Fylkestinget er opptatt av at konseptet Travel Like The Locals blir videreført og vil behandle en egen sak om dette i fylkestinget i april 2021. Fylkestinget ber Kolumbus forberede at denne ordningen blir innarbeidet innafor eksisterende rammer.

Saksopplysninger

I etterkant av politisk vedtak i 2018 ble det avdekket at Kolumbus ikke kunne legge billetter inn i sine systemer, som først tenkt. Løsningen, slik den har fungert i Møre og Romsdal, er ikke tilpasset de teknologiske løsninger som Kolumbus har i Rogaland.

2020-sesongen ble et krevende år, også for TLTL, og prosjektet kom ikke i gang i Vestland eller Rogaland slik som planlagt. Det har derfor kun vært Møre og Romsdal som har hatt en fullt operativ løsning. Sogn og Fjordane har hatt enkelte turer som fungerte, da en rute viste seg å matche reiseønsket til flere av de reisende. Prosjektet skal for 2021 ha en gjennomgang av turer for å se om det skal gjøres endringer i det som per i dag ligger i løsningen. Det vil bli et økt fokus på nettsalg, og prosjektet vil samarbeide med Fjord Norge med tanke på markedsføring.

Økonomiske midler avsatt til prosjektet har fra Rogaland fylkeskommune dermed ikke vært utbetalt. For 2021 er det satt av kroner 200 000 til prosjektet.

Fylkesrådmannens vurderinger

Erfaringen fra 2019 – og unntaksåret 2020 – er at det har vært liten interesse fra reisende omkring tilbudet og det har vært krevende å organisere. Rogaland skulle ha betalt for leverte tjenester etter en fordelingsnøkkel mellom de tre fylkene (Møre og Romsdal, Vestland og Rogaland) men midlene har i all hovedsak stått urørt siden oppstart.

Kolumbus og fylkesrådmannen hadde fra starten av prosjektet innvendinger til prosjektet og mente det var lite tilpasset situasjonen i Rogaland.

Mens kollektivselskapet i Møre og Romsdal er en del av fylkeskommunens samferdselsavdeling er Kolumbus et aksjeselskap som ikke er direkte underlagt politisk styring. «Travel Like The Locals» er et prosjekt som var godt tilpasset Møre og Romsdal sin organisering av kollektivtransport, hvor kollektivselskapet er eid og styres direkte av fylkesrådmannen.

Destinasjonsselskapene i Rogaland har uttrykt ønske om et produkt som TLTL, men ikke funnet løsningen levert i prosjektet som hensiktsmessig. Produktet gir minimale inntekter til destinasjonsselskapet som skal selge turene. Billettene selges til en høyere pris gjennom TLTL, enn som vanlige kollektivbilletter. Det gjør produktet utfordrende å markedsføre. Kolumbus har bidratt til en løsning som fungerer for dette formålet, gjennom å gi data til Google Maps. Men også ved å selv ha utviklet reiseplanlegger, sanntidsapp og betalingsløsninger for ulike soner, reisemidler og ruter. Ved behov for å krysse fylkesgrensene knyttes den samme data opp i den nasjonale Entur som gjør det mulig å reise med ulike transportmidler. Sommerruter og dager med endret trafikk, på grunn av skoleruter og andre problemer vil være en utfordring, men som ikke skiller Rogaland fra produktet i andre fylker.

Konsekvensen av en eventuell avvikling av TLTL, er ikke at produktet ikke lar seg kjøpe i Rogaland, men snarere at produktet er mer tilgjengelig enn det ville vært som en del av prosjektet. Det er tilgjengelig i Rogaland på en måte som gjør det mulig å kjøpe billett uten å vente på en digital løsning som frem til nå ikke har fungert.

Fylkesrådmannen gjorde, sammen med Kolumbus en vurdering av hvordan prosjektet hadde fungert i slutten av 2020. Konklusjonen var at prosjektet ikke er tilpasset situasjonen i Rogaland, og ikke gir merverdi ut over eksisterende løsninger. Denne vurderingen ble delt med administrasjonene i de andre fylkeskommunene.

Konklusjon

Fylkesrådmannen anbefaler at Rogaland fylkeskommune melder seg ut av prosjektet Travel Like The Locals.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.

Saksframlegg

Arkivreferanse: 2021/8334- 3
Saksbehandler: Astrid Apalset Vassbø
Avdeling: Utvalgssekretariat

Årsmelding 2020 for Ungdommens fylkesting**Sakens gang**

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
24/2021	23.03.2021	Opplæringsutvalget
17/2021	24.03.2021	Samferdselsutvalget
31/2021	25.03.2021	Regional-, kultur- og næringsutvalget
		Fylkesutvalget
		Fylkestinget

Vedlegg:

1

Årsmelding UFT 2020**Sammendrag**

Årsmeldinga 2020 for ungdommens fylkesting viser kven UFT og UFU har bestått av, kva medlemmene har deltatt på av konferansar og arbeidsgrupper og kva politiske saker ein har arbeidd mest med.

Fylkesrådmannens innstilling

Årsmeldinga for ungdommens fylkesting 2020 vert godkjent.

Opplæringsutvalgets behandling av sak 24/2021 i møte den 23.03.2021:

Behandling**Votering:**

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Årsmeldinga for ungdommens fylkesting 2020 vert godkjent.

Samferdselsutvalgets behandling av sak 17/2021 i møte den 24.03.2021:

Behandling

Leder Alexander Rügert-Raustein, MDG fremmet følgende **forslag**:

Samferdselsutval tek årsmeldinga 2020 for ungdommens fylkesting til orientering.

Votering:

Leders forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Samferdselsutval tek årsmeldinga 2020 for ungdommens fylkesting til orientering.

Inge Smith Dokken
fylkesrådmann

Harald Eide Ellingsen
leiar, utvalssekretariatet

Saksframlegg

Arkivreferanse: 2020/71751- 3
Saksbehandler: Astrid Apalset Vassbø
Avdeling: Utvalgssekretariat

Årsmelding for fylkesrådet for funksjonshemmede 2020**Sakens gang**

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
25/2021	23.03.2021	Opplæringsutvalget
18/2021	24.03.2021	Samferdselsutvalget
32/2021	25.03.2021	Regional-, kultur- og næringsutvalget
		Fylkesutvalget
		Fylkestinget

Vedlegg:

1

2020 Årsmelding FRF

Sammendrag

Årsmeldinga 2020 for fylkesrådet for funksjonshemma skal vise kven rådet har bestått av, kva medlemmene har deltatt på av konferansar og arbeidsgrupper og kva politiske saker ein har arbeidd mest med.

Fylkesrådmannens innstilling

Årsmeldinga for fylkesrådet for funksjonshemma 2020 vert godkjent.

Opplæringsutvalgets behandling av sak 25/2021 i møte den 23.03.2021:

Behandling**Votering:**

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Årsmeldinga for fylkesrådet for funksjonshemma 2020 vert godkjent.

Samferdselsutvalgets behandling av sak 18/2021 i møte den 24.03.2021:

Behandling

Leder Alexander Rügert-Raustein, MDG fremmet følgende **forslag**:

Samferdselsutval tek årsmelding for fylkesrådet for funksjonshemma 2020 til orientering.

Votering:

Leders forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Samferdselsutval tek årsmelding for fylkesrådet for funksjonshemma 2020 til orientering.

Inge Smith Dokken
fylkesrådmann

Harald Eide Ellingsen
leiar, utvalssekretariatet

Saksframlegg

Arkivreferanse: 2020/76027- 2
Saksbehandler: Ola Saua Førland
Avdeling: Regionalplanavdelingen

NOU 2020:15 Det handler om Norge - Bærekraft i hele landet: Utredning om konsekvenser av demografiutfordringer i distriktene - Høring**Sakens gang**

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
34/2021	18.03.2021	Ungdommens fylkesråd
32/2021	22.03.2021	Fylkesrådet for funksjonshemmede
18/2021	23.03.2021	Eldrerådet
33/2021	25.03.2021	Regional-, kultur- og næringsutvalget Fylkesutvalget

Vedlegg:

1 Vedlegg 1 NOU Demografiutfordring

Sammendrag

Utredningen viser at distrikts-Norge står overfor store demografiske utfordringer de kommende årene med nesten dobbelt så mange personer over 80 år fram mot 2040 samtidig som det forventes en markant nedgang i antall unge og folk i yrkesaktiv alder. Fylkesrådmannen støtter derfor hovedbudskapet i utredningen om at det er behov for en bredere tilnærming til distriktpolitikken.

Fylkeskommunen har en viktig rolle både med hensyn til å samordne og koordinere ulike sektorinteresser og å støtte distriktskommuner i deres utviklingsarbeid. Med utgangspunkt i denne viktige rollen, burde utredningen fått bedre fram hvordan fylkeskommunene kan bidra for å finne bedre og mer tilpassede løsninger for distriktene.

Fylkesrådmannen vil oppfordre staten til å tilrettelegge for en arena for lærings- og kunnskapsutvikling innenfor distriktsutvikling etter samme modell som læringsnettverket for mobile løsninger i distriktene.

Fylkesrådmannens innstilling

1. Fylkesutvalget mener at utredningen "*Det handler om Norge*" gir et godt kunnskapsgrunnlag om de demografiske utfordringene distriktene står overfor i årene framover og støtter utredningens anbefalinger

2. Fylkesutvalget mener at fylkeskommunens rolle som utviklingsaktør bør beskrives på en mer tydelig og helhetlig måte i utredning.
3. Det bør vurderes å prøve ut tilbud om arbeidsfellesskap i distriktskommuner. Offentlige virksomheter som har tilgjengelige kontorplasser i distriktene bør se på mulighetene for å tilrettelegge for denne type arbeidsfellesskap for offentlig ansatte og på sikt eventuelt også vurdere mulighetene for å invitere private virksomheter inn i et slikt fellesskap.
4. Det oppfordres til at staten tilrettelegger for en arena for lærings- og kunnskapsutvikling etter samme modell som læringsnettverket for mobile løsninger i distriktene.

Ungdommens fylkesråds behandling av sak 34/2021 i møte den 18.03.2021:

Behandling

Håvard Handeland fremmet følgende forslag til tilleggspunkt:

5. Veivedlikehold og rassikring må løftes frem for sikrere ferdsel. Videre også ordninger som gjør det mulig å utvikle og modernisere fylkesvegnettet med ny infrastruktur. Det må etableres økonomiske modeller som gjør det mulig å bygge fylkesveger som utvider og styrker integrasjonen i de regionale bo- og arbeidsmarkedene, og letter transportkostnader og -tid for næringslivet i distriktene. Prinsipp og grunnlag for en slik ordning foreslås å følge «Tilskuddsordning for fylkesveier som er viktige for næringstransport».
6. Utvikling og modernisering av fylkesvegnettet. For å utvikle og modernisere fylkevegnettet blir det etablert en ordning som gjør det mulig for kommuner å be om at deler av skatteinntektene, t.d arbeidsgiveravgift eller andre direkte skatter fra næringslivet, fra den kommunen det gjelder kan direkte tilbakeføres som delfinansiering av større fylkesvegprosjekt. Prinsipp og grunnlag foreslår ein skal følge «Tilskuddssordning for fylkesveier som er viktige for næringstransport».

Votering

Forslag til vedtak med tilleggsvedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

- 1.Rådet mener at utredningen "Det handler om Norge" gir et godt kunnskapsgrunnlag om de demografiske utfordringene distriktene står overfor i årene framover og støtter utredningens anbefalinger
- 2.Rådet mener at fylkeskommunens rolle som utviklingsaktør bør beskrives på en mer tydelig og helhetlig måte i utredning.
- 3.Det bør vurderes å prøve ut tilbud om arbeidsfellesskap i distriktskommuner. Offentlige virksomheter som har tilgjengelige kontorplasser i distriktene bør se på mulighetene for å tilrettelegge for denne type arbeidsfellesskap for offentlig ansatte og på sikt eventuelt også vurdere mulighetene for å invitere private virksomheter inn i et slikt fellesskap.

4. Det oppfordres til at staten tilrettelegger for en arena for lærings- og kunnskapsutvikling etter samme modell som læringsnettverket for mobile løsninger i distriktene.

5. Veivedlikehold og rassikring må løftes frem for sikrere ferdsel. Videre også ordninger som gjør det mulig å utvikle og modernisere fylkesvegnettet med ny infrastruktur. Det må etableres økonomiske modeller som gjør det mulig å bygge fylkesveger som utvider og styrker integrasjonen i de regionale bo- og arbeidsmarkedene, og letter transportkostnader og -tid for næringslivet i distriktene. Prinsipp og grunnlag for en slik ordning foreslås å følge «Tilskuddsordning for fylkesveier som er viktige for næringstransport».

6. Utvikling og modernisering av fylkesvegnettet. For å utvikle og modernisere fylkevegnettet blir det etablert en ordning som gjør det mulig for kommuner å be om at deler av skatteinntektene, t.d arbeidsgiveravgift eller andre direkte skatter fra næringslivet, fra den kommunen det gjelder kan direkte tilbakeføres som delfinansiering av større fylkesvegprosjekt. Prinsipp og grunnlag foreslår ein skal følge «Tilskuddssordning for fylkesveier som er viktige for næringstransport».

Fylkesrådet for funksjonshemmedes behandling av sak 32/2021 i møte den 22.03.2021:

Behandling

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Rådet mener at utredningen "Det handler om Norge" gir et godt kunnskapsgrunnlag om de demografiske utfordringene distriktene står overfor i årene framover og støtter utredningens anbefalinger

2. Rådet mener at fylkeskommunens rolle som utviklingsaktør bør beskrives på en mer tydelig og helhetlig måte i utredning.

3. Det bør vurderes å prøve ut tilbud om arbeidsfellesskap i distriktskommuner. Offentlige virksomheter som har tilgjengelige kontorplasser i distriktene bør se på mulighetene for å tilrettelegge for denne type arbeidsfellesskap for offentlig ansatte og på sikt eventuelt også vurdere mulighetene for å invitere private virksomheter inn i et slikt fellesskap.

4. Det oppfordres til at staten tilrettelegger for en arena for lærings- og kunnskapsutvikling etter samme modell som læringsnettverket for mobile løsninger i distriktene.

Eldrerådets behandling av sak 18/2021 i møte den 23.03.2021:

Behandling

Ola Saua Førland presenterte NOUen og svarte på spørsmål. Presentasjonen blir sendt ut til eldrerådet i etterkant av møtet.

Votering

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

- 1.Rådet mener at utredningen "Det handler om Norge" gir et godt kunnskapsgrunnlag om de demografiske utfordringene distriktene står overfor i årene framover og støtter utredningens anbefalinger
- 2.Rådet mener at fylkeskommunens rolle som utviklingsaktør bør beskrives på en mer tydelig og helhetlig måte i utredning.
- 3.Det bør vurderes å prøve ut tilbud om arbeidsfellesskap i distriktskommuner. Offentlige virksomheter som har tilgjengelige kontorplasser i distriktene bør se på mulighetene for å tilrettelegge for denne type arbeidsfellesskap for offentlig ansatte og på sikt eventuelt også vurdere mulighetene for å invitere private virksomheter inn i et slikt felleskap.
- 4.Det oppfordres til at staten tilrettelegger for en arena for lærings- og kunnskapsutvikling etter samme modell som læringsnettverket for mobile løsninger i distriktene.

Inge Smith Dokken
fylkesrådmann

Christine Haver
regionalplansjef

Bakgrunn for saken

Regjeringen ønsker levende lokalsamfunn og vekst i hele landet. Det er satt ned et utvalg som skal utrede konsekvensene av demografiutfordringene i distriktene.

Problemstilling

Demografiutvalgets rapport er sendt på høring av Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Departementet ønsker at berørte og interesserte aktører vurderer utvalgets anbefalinger.

Utvalget mener at det er et stort behov for nytenkning i distriktpolitikken og foreslår et program med konkrete tiltak som bør prøves ut og evalueres før de eventuelt skaleres opp til å gjelde alle distriktskommuner.

Utvalget oppfordrer høringsinstanser til å spille inn forslag til andre tiltak som ikke er inkludert i utvalgets forslag. På den måten kan høringsrunden bidra som en slags virkemiddeldugnad for framtidig distriktpolitikk.

Fylkesutvalget skal ta stilling til hva som skal være fylkeskommunens høringsuttalelse til utredningen.

Saksopplysninger

Høsten 2019 oppnevnte regjeringen Solberg et utvalg som skulle utrede konsekvensene av demografiutfordringene i distriktene.

Formålet med utvalget er å:

- 1. få mer kunnskap om hvordan utviklingen mot økt andel eldre og færre i yrkesaktiv alder vil påvirke de mindre sentrale områdene av landet,*
- 2. få identifisert konsekvenser og utfordringer, særlig mht å opprettholde bærekraften i samfunnene, og*
- 3. få forslag til hvordan utfordringene kan bli møtt av myndigheter og private.*

Definisjon av distriktskommuner

I SSBs sentralitetsindeks blir alle kommunene rangert etter befolkningens tilgang til arbeidsplasser og private og offentlige arbeidsplasser. De mest sentrale kommunene er fordelt til sentralitet 1 og de minst sentrale til sentralitet 6.

Distriktskommuner kan defineres som kommuner med lav sentralitet. I rapporten omfatter dette kommuner på sentralitetsnivå 5 og 6, og i en del tilfeller også kommuner på sentralitetsnivå 4. I Rogaland dekker kommunene på sentralitetsnivå 4,5 og 6 nesten tre firedeler (74%) av landarealet, mens bare vel en firedel (27%) av befolkningen bor i de samme kommunene.

Tabell: Kommunene i Rogaland fordelt på sentralitetsklasse:

Sentralitetsklasse				
2	3	4	5	6
Stavanger	Haugesund	Eigersund	Bokn	Utsira
Sandnes	Klepp	Bjerkreim	Vindafjord	Suldal
	Time	Hå	Sokndal	Hjelmeland
	Gjesdal	Strand	Lund	Kvitsøy
	Sola	Tysvær	Sauda	
	Randaberg	Karmøy		

Demografisk utvikling i distriktsnorge

Ifølge utvalget var det ventet at SSB i de nye regionale befolkningsframskrivningene ville framskrive ytterligere befolkningsnedgang i distriktene. Hovedalternativet i de nye framskrivningene viser derimot en relativt stabil utvikling i folketallet i distriktskommuner på sentralitet 5 og 6 fram til 2040 (nærmere bestemt en nedgang på 1 prosent). Årsaken til dette er flere stabiliserende krefter:

1. Færre unge i distriktene gir lavere utflytting
2. Det vil fortsatt være en liten andel unge som flytter fra byene til distriktene, og denne flyttingen vil være stabil grunnet flere unge i byene.
3. Den kraftige veksten i antall eldre gir i seg selv en større befolkning.
4. Det vil fortsatt komme noen innvandrere til distriktene fra utlandet, og disse utvandrer i liten grad.

Utvalget vurderer at SSBs framskrivinger viser at det er mulig å oppnå stabilitet i folketallet i distriktene framover, men at en slik utvikling ikke vil skje av seg selv. Framskrivningene er i utgangspunktet en ren demografisk framskriving som forutsetter at den demografiske flytteatferden vil holde seg stabil. I tillegg må alle de andre stabiliserende kreftene virke for at folketallet ikke skal reduseres. Drivkreftene for videre sentralisering er så sterke at det ikke kan tas for gitt en stabil flytteatferd, hverken knyttet til innenlandsk flytting eller innvandring.

Utvalget mener det er positivt og viktig for Norges del at befolkningen i distriktene opprettholdes. Men scenariet som ligger til grunn for SSBs analyser vil, ifølge utvalget, ikke realiseres av seg selv uten en aktiv distriktpolitisk innsats.

Distriktskommuner har i dag en eldre befolkning enn resten av landet. Ifølge framskrivningene vil antall personer over 80 år i distriktene nesten doble seg fram mot 2040. Distriktskommuner får dermed en eldrebølge på toppen av en allerede relativt gammel befolkning. Samtidig forventes det en markant nedgang i antall unge og folk i yrkesaktiv alder i distriktene.

Befolkningsframskrivingene viser at den lange historien med fødselsoverskudd i distriktene er forbi. Distriktene er ikke lenger i stand til å reprodusere seg selv, langt mindre å forsyne byene med folk. Skal distriktsbosettingen sikres, må nettostrømmen av folk derfor gå fra mer til mindre sentrale strøk.

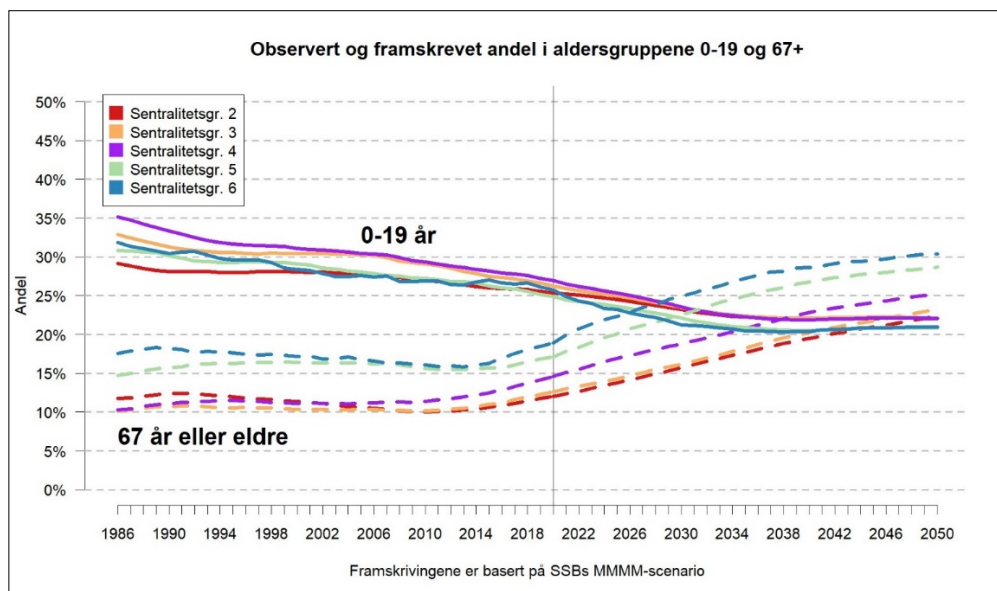
Demografisk utvikling i Rogaland

Mens de mest sentrale kommunene i Rogaland har vokst kraftig de siste tiårene, har folketallet i kommunene i sentralitetsgruppe 5 stått mer eller mindre stille, og folketallet i sentralitetsgruppe 6 har sunket.

Etter EU-utvidelsen i 2004 kom mange arbeidsinnvandrere til Rogaland, og en del av disse bosatte seg i distriktskommunene. I perioden 2008 til 2015 kompenserte innvandring langt på vei for utflytting fra de minst sentrale kommunene. Folketallet i distriktene ble mer stabilt, og flere av de mindre sentrale kommunene fikk en forsiktig vekst. Nå har den høye arbeidsinnvandringen avtatt. SSB legger til grunn at den forblir lav, både på kort og lang sikt. Dermed kan vi forvente at den langvarige trenden med befolkningsnedgang i distriktene nå fortsetter, etter et midlertidig opphold.

Som det framgår av figuren nedenfor har kommunene i sentralitetsgruppe 5 og 6 i hele perioden hatt en markert høyere andel over 67 år enn de tre andre sentralitetsgruppene.

Mens andelen i aldersgruppen 0-19 år har sunket i hele perioden var det først etter 2010 at andelen i aldersgruppen 67+ begynte å stige. I dette tidsrommet begynte de store etterkrigsgenerasjonene å gå inn i alderspensjonistenes rekker. Kombinasjonen av dette og at synkende fødselsrater i lengre tid har bidratt til å redusere andelen unge, gjør at andelen eldre stiger raskere framover.

Det skjer en «dobbel sentralisering» i Rogaland: befolkningsveksten de siste ti årene har vært klart størst i byområdene på Nord-Jæren. I tillegg ser vi en tendens til at den øvrige veksten er konsentrert i tettstedene i de øvrige kommunene, mens områdene rundt i stor grad opplever befolkningsnedgang.

Utvalgets vurderinger, anbefalinger og forslag til tiltak

Hovedkonklusjonen i utredningen er at det er behov for en bredere tilnærming til distriktpolitikken. Det må i årene framover først og fremst handle om å skape bærekraftige samfunn som kan håndtere en aldrende befolkning. Den mest akutte utfordringen handler om tilgang til grunnleggende tjenester, og hvilken kvalitet de har.

Utvalget mener at ambisjonen for distriktpolitikken framover bør være å videreutvikle særpreg og forskjeller mellom storby og småsamfunn og småsamfunnene imellom. Dette innebærer at distriktene ikke skal bli noen kopi av storbyene, men at bostedsvalg heller blir et valg mellom ulike typer tilværelser. Det er det gode samfunnet som settes som målet for utviklingen, ikke vekst i seg selv.

Aldringen utfordrer alle kommuner og må håndteres gjennom felles nasjonal politikk

Aldringen forventes i løpet av forholdsvis få år å gjøre seg gjeldende i praktisk talt hele landet. Dette vil skape finansielle utfordringer på så vel nasjonalt som lokalt plan, og vil dermed kunne sette mekanismene i inntektssystemet under press. Skal distriktskommunene unngå at deres muligheter til å finansiere velferdstjenester forvitrer, er de derfor avhengig av at man nasjonalt finner en bærekraftig løsning på denne utfordringen.

Utvalgets vurderinger, anbefalinger og forslag til tiltak:

- Ordningene med inntekts- og utgiftskorrigerings i fordelingen av de frie inntektene gjennom inntektssystemet er helt avgjørende for å gi innbyggere i hele landet gode tjenester, uavhengig av hvor man bor. Disse tjenestene er helt sentrale tjenester i den norske velferdsstaten, som kommunene har fått ansvaret for.
- Infrastruktur og velferdssystem må i større grad tilpasses hvor innbyggerne oppholder seg til enhver tid. Inntektssystemutvalget bør komme opp med forslag til hvordan dette kan gjøres i praksis.
- Samfunnsplanleggingen må ta sikte på at behovet for tjenester reduseres ved å legge til rette for «aldersvennlige» nærmiljøer og helsefremmende tilbud, og tjenester må utføres med lavere personellinnsats fordi de organiseres bedre og utnytter tilgjengelig teknologi.
- Innovasjon og investering i teknologi og forskning vektlegges mer i offentlig sektor.
- Utdanningskapasiteten i helse- og omsorgsykker må økes.

Velfungerende bolig- og arbeidsmarkeder og infrastruktur som binder landet sammen

Utvalget mener det er vanskelig å se for seg livskraftige lokalsamfunn i distriktsområder uten motorisert transport og internett. God infrastruktur har stor betydning for innbyggernes tilgang til arbeid, tjenester, varer og fritid i områder preget av store avstander og færre valgmuligheter. Med færre brukere er det krevende å finne gode lønnsomhetsmodeller i distriktene. Dette har ført til at standarden på infrastrukturen er dårligere i distriktene.

Mange distriktskommuner har ensartede, små, usikre eller stagnerende boligmarkeder som er preget av lave boligpriser og svak prisvekst. Byggekostnadene kan gjerne være høyere enn boligverdien. Liten tilgang på egnede boliger og begrenset mulighet til å selge eksisterende bolig, gjør at eldre i stor grad må bli i eneboliger som ikke er tilrettelagt for bevegelseshemninger. Mange av disse boligene ligger også usentralt til. Dette kan gjøre eldre lite selvhjulpne og redusere deres livskvalitet.

Utvalgets vurderinger, anbefalinger og forslag til tiltak:

- Det må investeres mer i veiprosjekter som utvider og styrker integrasjonen i de regionale arbeidsmarkedene. Gevinstene av regionforstørring blir undervurdert ved prioritering av veiprosjekter.
- Det er sløsing med samfunnets ressurser å kreve inn fergebilletter og bompenger på strekninger og fergetilbud som vil ha ledig kapasitet selv uten brukerbetaling.
- Det er behov for å vurdere flere virkemidler for å bedre flytilbudet, inkludert økt statlig subsidiering av flyreiser.
- Ny teknologi kan bidra til et mer brukertilpasset kollektivtilbud og gi økt mobilitet til personer som er bosatt i mindre sentrale områder.
- Utbygging av høykapasitetsbredbånd eller annen digital infrastruktur er så kritisk viktig at utbyggingstempoet må settes opp, og staten må ta et større ansvar for bredbånd som et viktig nasjonalt fellesgode.

- Kommuner som har en aktiv og helhetlig boligpolitikk kan lykkes med å bygge nye boliger for utleie i samarbeid med det private.
- Kommunene må planlegge for en mer sentralisert bosetting i nærheten av tjenester som igjen kan redusere kommunenes ressursbruk i hjemmetjenestene.

Utdanning og rekruttering av arbeidskraft

Utdanningsinstitusjoner er viktige for regional utvikling av flere grunner. Nærhet til en utdanningsinstitusjon øker rekrutteringen til utdanningen, og det fører til at flere i en region kan ta utdanning. Tilgang til kompetanse er dessuten den viktigste faktoren for lokalisering av kunnskapsvirksomheter, som i det norske arbeidsmarkedet er den typen virksomhet som vokser mest.

Utvalgets vurderinger, anbefalinger og forslag til tiltak:

- Det er særlig viktig med et desentralisert og fleksibelt utdanningstilbud til personer som allerede er etablert i distriktsområdene.
- Det er viktig at det fortsatt finnes utdanningsinstitusjoner i distriktene, slik at de som er vokst opp i sentrale strøk også har mulighet for å ta utdanning her.
- Kunnskapsdepartementet må sikre at institusjonene tilbyr et fleksibelt utdanningstilbud som sikrer folk i distriktene tilgang til utdanning og gir mulighet for livslang læring.
- Et tydelig regionalt oppdrag til utdanningsinstitusjonene kan både øke kapasiteten i utdanningene som krever praksis, gi praksisplasser i små distriktskommuner og gi god læring i praksis.
- Ordningen med nedskrivning av studielån kan vurderes utvidet til andre distriktsområder enn Nord-Troms og Finnmark.

Velfungerende tjenester

Tjenestesituasjonen i distriktene er viktig for den enkelte innbyggers trygghet og livskvalitet samtidig som det er med på å forme steders attraktivitet som bosted og leveområde. Tjenesteyting er næringen som i særklasse sysselsetter flest, også i distriktene, og lokale, stasjonære tjenestetilbud er viktige sosiale arenaer og har viktige symbolfunksjoner i lokalsamfunnet.

Områder med liten befolkning og store avstander har alltid hatt større utfordringer med tjenesteforsyningen enn byområder. Med få folk i et område vil det som regel ikke finnes grobunn for så mange tilbud. Tjenestetilgjengelighet og velferd har i stor grad vært overlatt til den enkelte sektor. Utvalget mener at sterk sektorstyring og silotenkning kombinert med digitalisering og spesialisering i sum har vært til ugunst for distriktene.

Utvalgets vurderinger, anbefalinger og forslag til tiltak:

- Det er behov for å endre prinsippene for hvordan staten organiserer sin virksomhet i en region. Prinsippet bør være at tjenester organiseres på det optimale nivået der de kan fungere for innbyggerne, og ikke at lokaliseringen kun styres av det som gir det optimale kostnadseffektive nivået for virksomheten isolert.
- Infrastruktur og velferdssystem må i større grad tilpasses hvor innbyggerne oppholder seg til enhver tid. Inntektssystemutvalget bør komme med forslag til hvordan dette kan gjøres i praksis.
- Ulike aktører innenfor ulike sektorer bør i større grad utveksle erfaringer og kunnskap seg imellom om konkrete prosjekter eller tiltak for å løse spesifikke utfordringer med

tjenesteforsyning i områder med spredt bosetting, og det bør som et minimum kunne etableres en nasjonal kunnskaps- og idébank for et slikt formål.

- Det bør tas initiativ til et mer strukturert regionalt samarbeid mellom stat, fylkeskommune og kommune som bør ha som formål å utarbeide felles strategier og prioriteringer for viktige samfunnsfunksjoner for tjenesteområder som for eksempel helse, barnevern, utdanning, forsvar, politi og NAV.
- Et regionalt samarbeid rettet mot økt regional bærekraft og helhetlig tjenesteutvikling bør også ha som ambisjon å bryte med en statlig anskaffelsespolitikk som virker sentraliserende, i og med at kontraktene er så store at mange små og mellomstore lokale leverandører ekskluderes fra å konkurrere.
- Kommunenes rolle som innovatør er nå under omstilling i retning av mer å bli en tilrettelegger for samskaping av det nye velferdssamfunnet, og den viktigste oppgaven for mange kommuner når de skal fortsette å skape gode lokalsamfunn vil være å mobilisere og koordinere ressursene som finnes lokalt.
- Kommunale ledernetverk innen og mellom ulike tjenestesektorer kan styrke strategisk og operativ kompetanse og kapasitet i kommunene.

Behov for diskusjon og utprøving av nye tiltak i distriktpolitikken

Utvalget mener at det er stort behov for nytenkning i distriktpolitikken og foreslår derfor et program for utprøving av nye tiltak i distriktpolitikken. Utvalget understreker viktigheten av at utprøving av tiltak som vurderes innført, planlegges slik at de lar seg evaluere

Følgende tiltak foreslås i programmet:

- forsøk med gratis barnehage og SFO for å øke familieetablering i og tilflytting til distriktskommuner
- forsøk med begrenset førerkort for 16-åringene for å gjøre ungdom i distriktene mer mobile
- forsøk med skattefritak for å stimulere markedet for utleieboliger i distriktene
- forsøk med saneringsstøtte for å motvirke fysisk forslumming
- forsøk med flere desentraliserte enheter i statlige virksomheter for å øke den statlige sysselsettingen i distriktene.

Utvalget oppfordrer høringsinstanser til å spille inn forslag til andre tiltak som ikke er inkludert her slik at høringsrunden kan bidra til en slags virkemiddeldugnad for framtidig distriktpolitikk.

Fylkesrådmannens vurderinger

Demografiutredningen er et viktig kunnskapsgrunnlag innenfor et område som er høyt prioritert av Rogaland fylkeskommune. Dette kommer blant annet til uttrykk i fylkeskommunens visjon *“Bærekraftig utvikling og sterke fellesskap i hele Rogaland”*.

Selv om framskrivingene skulle få rett og distriktskommunene får et mer stabilt folketall fram mot 2040, vil ikke det nødvendigvis være en bærekraftig utvikling. Framskrivningene viser en utvikling som vil gi store utfordringer for distriktene med nesten dobbelt så mange personer over 80 år, samtidig som det forventes en markant nedgang i antall unge og folk i yrkesaktiv alder.

Det er grunn til å merke seg at selv en slik utvikling ikke vil skje av seg selv uten en aktiv distriktpolitisk innsats, ifølge utvalget. Framskrivningene forutsetter også at den demografiske flytteatferden holder seg stabil. Det vil si at det legges til grunn at en liten andel unge som flytter fra byene til distriktene vil være stabil grunnet flere unge i byene, samt at det fortsatt vil komme noen innvandrere fra utlandet til distriktene som i liten grad utvandrer.

Spesielt det siste kan vurderes som en usikker forutsetning da arbeidsinnvandringen til Norge forventes å reduseres framover. Dette skyldes blant annet lavere økonomisk aktivitet i Norge og endrete forutsetninger i landene som innvandringen skjer fra. Med lavere innvandring til Norge kan det framstå som optimistisk å legge til grunn at innvandringen til distriktene vil holde seg stabil.

Dette innebærer at selv den relativt dramatiske utviklingen som vises i framskrivningen både forutsetter en aktiv distriktpolitisk innsats og at den i tillegg hviler på noen forutsetninger som kan oppfattes som relativt optimistiske.

Med utgangspunkt i de store utfordringene som utredningen peker på, støtter fylkesrådmannen hovedkonklusjonen i utredningen om at det er behov for en ny og bredere tilnærming til distriktpolitikken.

Bedre tilbud av grunnleggende tjenester

Fylkesrådmannen merker seg utvalgets forslag som går ut på at organiseringen av tjenester bør ta utgangspunkt i det optimale nivået der de kan fungere for innbyggerne, og ikke at organiseringen kun styres med utgangspunkt i kostnadseffektivitet for virksomheten isolert sett.

Fylkeskommunen står også for en rekke grunnleggende tjenester i distriktene som kollektivtrafikk, videregående skoler, tannhelse m.m. Varslete reduksjoner i hurtigbåttilbudet for indre Ryfylke og nedleggelse av tannhelsetjenesten i Hjelmeland kommune er eksempler på saker hvor fylkeskommunens tjenestetilbud den siste tiden har fått stor oppmerksomhet.

Fylkeskommunen legger stor vekt på at distriktene skal ha et godt tjenestetilbud. Selv om utvalget hevder at et bedre tjenestetilbud i distriktene vil være lønnsomt ut fra et samfunnsøkonomisk perspektiv vil et enda bedre fylkeskommunalt tjenestetilbud i distriktene naturlig nok føre til økte kostnader for fylkeskommunen.

Fylkesrådmannen mener at dersom balansepunktet mellom økonomi og kvalitet på fylkeskommunens tjenestetilbud i distriktene skal forskyves, vil det være viktig at fylkeskommunen gis handlingsrom til dette gjennom økte overføringer fra staten.

Et mer strukturert regionalt samarbeid

Fylkesrådmannen merker seg også at utvalget mener at det bør tas initiativ til et mer strukturert regionalt samarbeid mellom stat, fylkeskommune og kommune som har som formål å utarbeide felles strategier og prioriteringer for viktige samfunnsfunksjoner i hver region. Utvalget mener at helse, barnevern, utdanning, politi, forsvar og Nav er tjenestekområder som kan være særlig aktuelle for et slikt samarbeid.

Fylkeskommunen har allerede en viktig rolle som planlegger og samordner av ulike sektorinteresser på tvers av kommunegrensene. Fylkesrådmannen mener at fylkeskommunens rolle som regional utviklingsaktør kan styrkes og utvides til områdene som nevnes i utredningen.

Infrastruktur knytter distriktene sammen.

Fylkeskommunen har en viktig rolle for utviklingen av god og sammenhengende infrastruktur i- og til distriktene, med ansvar for omtrent 80 prosent av det samlede riks- og fylkesveinettet, fylkesveifergene og veiadministrasjon for fylkesveiene.

Fylkesrådmannen merker seg at utvalget understreker viktigheten av alle deler av transportinfrastrukturen for å bedre tilgjengelighet og trafikksikkerhet og at utvalget mener at det må investeres mer i veiprosjekter som utvider og styrker integrasjonen i de regionale bo- og arbeidsmarkedene.

Fylkesrådmannen mener at det må jobbes videre med inntektssystemet knyttet til finansiering av fylkesvegnettet.

Bedre kollektivtilbud

Utredningen peker på at begrenset kollektivtilbud i distriktene er en utfordring, særlig for unge.

I Rogaland har det vært stor oppmerksomhet om båt og ferjedrift. Utfordringene er i stor grad knyttet til statens kostnadsnøkkel for båt og ferje. Kostnadsnøgkelen baserer seg på lengden på fylkenes kystlinje og slår dermed uheldig ut for fylker med kort kystlinje, men lange fjorder.

Utvalget mener at ny teknologi kan bidra til et mer brukertilpasset kollektivtilbud og gi økt mobilitet til personer som er bosatt i mindre sentrale områder. Erfaringer med utprøving av ny teknologi i Rogaland tilsier at det kan være krevende å finne fram til kostnadseffektive løsninger som fungerer godt for brukerne.

Utredningen viser blant annet til at Kommunal- og moderniseringsdepartementet har invitert fylkeskommuner og relevante forskningsmiljøer til å delta i et tidsavgrenset læringsnettverk for løsninger i distriktsområder. Dette er et læringsnettverk som Rogaland fylkeskommune deltar i.

Fylkesrådmannen mener det er viktig med erfaringsutveksling og kunnskapsoppbygging innenfor dette området og at læringsnettverket er en god arena for dette.

Digital infrastruktur

Ifølge utredningen er det beregnet at det vil kreve et tilskudd på mellom 1 og 1,2 milliarder kroner for at alle husstander i landet skal få tilgang på trådløst høyhastighetsbredbånd, mens nivået er 12–15,5 milliarder kroner for utbygging av fibernett som vil gi alle husholdninger og virksomheter tilgang på bredbånd med gigabithastighet. Det blir også påpekt i utredningen at dette er et felt der det skjer teknologiske forbedringer, noe som innebærer at det stadig blir rimeligere å finne gode løsninger for dem som bor lengst unna tettstedene.

Fylkeskommunene har fått tildelt ansvaret for utbygging av digital infrastruktur. Rogaland er blant fylkene som har best digital infrastruktur i landet. Distriktskommunene har imidlertid

fortsatt store områder med dårlig dekning. De siste tre årene (2018-2020) har Rogaland gitt om lag 38 millioner kroner i støtte til bredbåndsutbygging. Dette er langt mindre enn beløpene det er søkt om.

Fylkesrådmannen mener at raskere utbygging av digital infrastruktur er et godt tiltak, men at merkostnadene med forsert utbygging må dekkes inn ved økte overføringer fra staten.

Fylkeskommunens rolle som utviklingsaktør bør tydeliggjøres

Fylkeskommunen spiller en viktig rolle for steds- og samfunnsutvikling i distriktene gjennom tjenesteproduksjon, utviklingsinitiativ og virkemidler. Fylkeskommunen har også en viktig rolle som planlegger og samordner av ulike sektorinteresser på tvers av kommunegrensene og for å bistå kommunene med kompetanse- og økonomiske virkemidler i kommunale utviklingsprosjekt.

Små kommuner har ofte små ressurser til å drive samfunnsplanlegging. Det framgår av utredningen at over 80 prosent av kommunene med færre enn 5000 innbyggere, som i all hovedsak er kommuner på sentralitetsklasse 5 og 6, har mindre enn ett årsverk til plan- og utviklingsarbeid. Her spiller fylkeskommunen en viktig rolle. I Rogaland bidrar fylkeskommunen både med rådgivning og økonomiske ressurser for å bistå de minste kommunene i arbeidet med god samfunnsutvikling gjennom prosjektet "Attraktive tettsteder i distriktene".

I og med at regionreformen i liten grad har endret på kommunestrukturen vil det også i framtiden være mange små kommuner med lite ressurser til å arbeide med samfunnsplanlegging.

Det vil derfor fortsatt være viktig at fylkeskommunen har ressurser både i form av kompetanse og økonomi til å bistå distriktskommunene i sitt arbeid.

I NOU 2020:12. Næringslivets betydning for levende og bærekraftige lokalsamfunn ble fylkeskommunenes rolle beskrevet på en tydelig og utfyllende måte. I demografiutvalgets utredning framstår beskrivelsen av fylkeskommunens rolle som mer tilfeldig og ufullstendig.

Fylkesrådmannen mener at fylkeskommunens viktige rolle som samfunnsutvikler burde vært beskrevet på en mer tydelig og helhetlig måte i utredningen.

Forslag til tiltak som bør prøves ut.

Utvalget oppfordrer høringsinstanser til å spille inn forslag til andre tiltak som ikke er inkludert her slik at høringsrunden kan bidra til en slags virkemiddeldugnad for framtidig distriktspolitikk.

Fylkesrådmannen foreslår at man prøver ut en ordning med desentralisert lokalisering av arbeidsfellesskap i utvalgte distriktskommuner. Dette vil være et tilbud til personer som bor i distriktene og som pendler til arbeid et annet sted. Arbeidsfellesskapet bør inneholde kontorplasser og nødvendige felles fasiliteter som et godt arbeidssted bør inneholde. Man kan da ha mulighet til å delta i et kollegialt fellesskap samtidig som man slipper å pendle til sitt faste arbeidsted.

Her kan gjerne offentlige virksomheter som har tilgjengelige kontorplasser i distriktene vurdere muligheten for å tilrettelegge for denne type arbeidsfellesskap for offentlig ansatte og på sikt eventuelt også vurdere muligheten for å invitere private virksomheter inn i et slikt fellesskap.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent.